

SUOMEN
OLYMPIA-AKATEMIA

SUOMEN OLYMPIA-AKATEMIAN

25. ISTUNTO VIERUMÄELLÄ 9.10.2010

Suomen Olympia-Akatemian 25. istunnon osallistujat

SUOMEN OLYMPIA-AKATEMIA

**SUOMEN OLYMPIA-AKATEMIAN 25. ISTUNTO
9.10.2010 VIERUMÄELLÄ**

SUOMEN OLYMPIAKOMITEA RY

TOIMITTAJAT: MATTI HINTIKKA, KAJ OJALA, VESA TIKANDER
SUOMEN URHEILUKIRJASTO

KUVAT: SUOMEN URHEILUKIRJASTO

KÄÄNNÖKSET: VESA TIKANDER

SIVUNVALMISTUS: ESA PRINT OY, LAHTI

PAINATUS: ESA PRINT OY, LAHTI 2011

© SUOMEN OLYMPIAKOMITEA

ISBN

978-952-5794-10-6 (SID.)

978-952-5794-11-3 (PDF)

LUKIJALLE

Olympia-Akatemian perustana on olympiaaate, joka tunnetaan parhaiten maailman suurimman urheilutapahtuman, olympiakisojen, yhteydessä. Nykyaikaisten olympiakisojen isä, ranskalaisen paroni Pierre de Coubertin korosti olympiaideologiassaan kasvatuksen merkitystä. Coubertin kehitti Kansainvälisen Olympia-Akatemian toiminta-ajatuksen vaalia olympialiikkeen eettisiä ja kasvatuksellisia arvoja sekä perintöä mutta ei ehtinyt nähdä ideansa toteutumista. Coubertinin kuoltua vuonna 1937 olympia-akatemian perustamisen ottivat asiakseen kreikkalainen Ioannis Ketseas ja saksalainen Carl Diem. Toinen maailmansota keskeytti hankkeen etene-
misen, mutta vuonna 1947 kaksikko esiteli Kansainväliselle Olympiakomitealle olympia-akatemiaa käsittelevän muistion. KOK päätti Olympia-Akatemian perustamisesta 28.4.1949 Roomassa järjestetyssä 44. istunnossaan. Kansainvälisen Olympia-Akatemian ensimmäinen istunto järjestettiin 12 vuotta myöhemmin, kesäkuussa 1961, antiikin Olympian raunioilla. Suomen Olympia-Akatemia perustettiin vuonna 1987 ja sen ensimmäinen istunto järjestettiin samana syksynä Suomen Olympiakomitean 80-vuotisjuhlien yhteydessä Helsingin Finlandia-talolla.

MUUTOSTA SUOMALAISSA HUIPPU-URHEILUSSA – JA OLYMPIA-AKATEMIAN ISTUNNON OHJELMASSA

Suomen Olympia-Akatemia on 23 toimintavuotensa aikana järjestänyt 25 istuntoa. Vuodesta 1990 lähtien istunnot on järjes-

tetty eri puolilla Suomea ja kolme kertaa – vuosina 1997, 2002 ja 2007 – istunto on kokoontunut Kreikassa.

Suomen Olympia-Akatemian vuosittaiset istunnot tarjoavat urheiluvaikuttajille olympialiikettä ja urheiluelämää laajemminkin käsitteleviä luentoja. Istunnoilla on myös keskustelufoorumin luonne. Kouluja varten Suomen Olympia-Akatemia on tuottanut olympiakasvatusmateriaalia, joka ilmentää olympialiikkeen ja koulun kasvatustavoitteiden yhtenevyyttä.

Vuonna 2010 Suomen Olympia-Akatemia kokoontui 25. istuntoonsa Vierumäellä. Olympia-Akatemian istunto järjestettiin nyt toistamiseen Vierumäellä, aiemmin tässä suomalaisen urheiluelämän keskuspaikassa on pidetty SOA-istunto vuonna 1999. Ohjelmassa oli tällä kertaa uutuu-
tena jakaantuminen kahteen työpajaan, joista toisessa keskusteltiin olympiakasvatuksesta urheiluseuroissa ja toisessa puolestaan olympiakasvatuksesta kouluissa. Erittäin ajankohtainen aihe oli suomalaisen huippu-urheilun muutosprosessi, josta istunnossa puhui tuolloin kuukauden ajan toimineen huippu-urheilun muutosryhmän vetäjä Jukka Pekkala.

TOIMITTAJAT

OLYMPIALIIKKEEN PERUSPERIAATTEITA

Olympismi on elämänfilosofia, joka jalostaa kehon, tahdon ja mielen ominaisuuksia ja yhdistää ne tasapainoiseksi kokonaisuudeksi.

Olympismi kytkee urheilun kulttuurin ja kasvatuksen yhteyteen pyrkien näin löytämään elämäntavan, joka perustuu ponnistelusta löytyvään iloon, hyvän esimerkin kasvatukselliseen arvoon ja yleismaailmallisten eettisten perusperiaatteiden kunnioittamiseen.

Olympismin päämääränä on asettaa urheilu kaikkialla palvelemaan ihmisen harmonista kehitystä, edistää ihmisarvon säilyttämiseen pyrkivän rauhanomaisen yhteiskunnan luomista. Tätä tarkoitusta varten olympialiike osallistuu voimavarojensa sallimissa puitteissa yksin tai yhdessä muiden järjestöjen kanssa rauhaa edistäviin toimiin.

Olympialiikkeen tavoitteena on osallistua rauhanomaisen ja paremman maailman rakentami-

seen kasvattamalla nuorisoa olympiahengessä ja ilman minkäänlaista syrjintää harjoitettavan urheilun kautta, mikä edellyttää keskinäistä ymmärrystä ystävyuden, solidarisuuden ja reilun pelin hengessä.

Olympialiikkeen toiminta, jota symboloi viisi yhteen liitettyä rengasta, on luonteeltaan maailmanlaajuisia ja pysyviä. Se kattaa kaikki viisi mannerta. Se huipentuu olympiakisoissa, suuressa urheilujuhlassa, joka tuo yhteen koko maailman urheilijat.

Urheilun harjoittaminen on ihmisoikeus. Jokaisella yksilöllä tulee olla mahdollisuus harjoittaa urheilua omien tarpeidensa mukaan.

KOK:N PERUSKIRJA

SISÄLLYSLUETTELO

SUOMEN OLYMPIA-AKATEMIAN 25. ISTUNTO VIERUMÄELLÄ 9.10.2010

AVAUSSANAT JA SUOMEN OLYMPIA-AKATEMIAN ESITTELY Puheenjohtaja Petri Haapanen, Suomen Olympia-Akatemia.....	6
PÄIJÄT-HÄMEEN LIIKUNTA JA URHEILU RY:N TERVEHDYS	8
Puheenjohtaja Esko Kolli	
SUOMEN OLYMPIAKOMITEA RY:N TERVEHDYS	11
Varapuheenjohtaja Pia Nybäck	
HUIPPU-URHEILUN MUUTOSRYHMÄN TAVOITTEET	14
Työryhmän vetäjä Jukka Pekkala	
RAKKAUS- VAI JÄRKIAVIOLIITTO – Urheilu mediassa.....	19
Päätoimittaja Reetta Meriläinen, Helsingin Sanomat	
TYÖPAJAT	
1) Seuratoimijat, Urheiluseuran rooli nuorten olympiakasvatuksessa	30
(puheenjohtajana SOA:n kunniapuheenjohtaja Anja Järvinen)	
2) Opettajat, SOA:n olympiakasvatusmateriaali kouluille	31
(puheenjohtajana liikunnan ja terveystiedon lehtori Oskar Breilin, Vääksyn Yhteiskoulu)	
URHEILIJAHAASTATTELU	33
Olympiavoittaja Satu Mäkelä-Nummela (haastattelija Olympiakomitean markkinointi- ja viestintäpäällikkö Jari Elo)	
MITÄ VIERUMÄKI TARJOAA NUORELLE URHEILIJALLE?	38
Vs. rehtori Leena Kaivola, Suomen Urheiluopisto	
ISTUNNON OHJELMA.....	42
ISTUNNON OSANOTTAJAT	43
SUMMARIES IN ENGLISH	46

*Puheenjohtaja Petri Haapanen,
Suomen Olympia-Akatemia*

AVAUSSANAT JA SUOMEN OLYMPIA-AKATEMIAN ESITTELY

Olympialiikkeen peruskirjassa sanotaan olympialiikkeen pyrkimyksenä olevan kasvattaa nuoria urheilun avulla parempaan yhteisymmärrykseen ja ystävyYTEEN, ja siten auttaa heitä rakentamaan parempaa ja rauhantahtoisempaa maailmaa. Urheilun harjoittaminen on jokaisen ihmisoikeus. Jokaisella yksilöllä tulee olla oikeus harjoittaa urheilua omien tar-

peidensa mukaan. Tätä varten Suomen Olympiakomitea perusti vuonna 1987 Suomen Olympia-Akatemian, jonka tehtävänä on tehdä tunnetuksi ja edistää olympialiikkeen arvoja täällä Suomessa. Haluan tässä avauspuheenvuorossa valottaa Olympia-Akatemian tehtäväkenttää tiivistetysti.

Näiden vuosittain järjestettävien Olympia-Akatemian istuntojen tarkoituksena on levittää tietoa akatemian tehtävästä ja toiminnasta. Istuntojen aiheet käsittelevät yleensä olympialiikkeen ajankohtaisia aiheita: olympismia, sekä urheilun ja liikunnan eettisiin ja kasvatuksellisiin arvoihin liittyviä asioita. Tänä vuonna hyvin esillä ovat olleet Vancouverin talvikisat sekä ensimmäiset nuorten olympiakisat Singaporessa, joista on koko päivän tuolla käytävällä menossa dia-esitykset. Paikalla kommentoimassa on myös Peter Brüll, jos teillä on jotain näistä kisoista kysyttävää. Tänään saamme kuulla myös enemmän huippu-urheilun kemiassa tapahtuvassa rakennemuutoksesta, joka on meille monelle varmasti aika mielenkiintoinen teema.

Olympialiikkeen ja Suomen koululaitoksen kasvatustavoitteet ovat samansuuntaisia. Siksi Suomen Olympia-Akatemia luontevina yhteistyökumppaneina ovat jo viidentoista vuoden ajan olleet Suomen peruskoulut ja päiväkodit. Tätä kasvatusta varten on Suomen Olympia-Akatemia

tuottanut olympiakasvatusmateriaalipaketin nimekkeellä Citius, Altius, Fortius. Materiaali on tarkoitettu koulujen ja seurojen kasvatus työn apuvälineeksi. Se sisältää tietoa antiikin olympiakisoista, nykyajan olympialiikkeestä, sen historiasta, seremonioista, motosta ja symboleista, ja ennen kaikkea vihjeitä kaikkien aineiden oppitunneille. Peruspaketin lisäksi jokaista kesä- ja talvikisaa varten teemme oman kisapaketin.

Nykyaikaisen olympialiikkeen perustaja Pierre de Coubertin halusi myös perustaa olympialiikkeen kulttuurikeskuksen edustamaan liikkeen kasvatuksellisia arvoja. Hänen unelmansa toteutui kun Kansainvälinen Olympia-Akatemia vihittiin 1961 Kreikan Olympiassa, olympiakisojen lehdossa. Vuosittain satoja ihmisiä maailman eri puolilta kokoontuu keskustelemaan olympiakasvatukseen liittyvistä asioista. Nuoret, opiskelijat, kasvattajat, valmentajat, urheilijat – heillä kaikilla on mahdollisuus osallistua näihin istuntoihin. Myös Suomen Olympia-Akatemia lähettää edustajia näihin kyseisiin istuntoihin.

Teemme myös hyvää yhteistyötä eri kansallisten Olympia-Akatemioiden kanssa. Saksan, Hollannin, Tanskan ja Kanadan kanssa yhteistyö on erityisen mainittavaa, mutta lisäksi voisin tässä vaiheessa sanoa, että erittäin tiivistä yhteistyöämme on Viron Olympia-Akatemian edustajien kanssa, joista kaksi on täällä paikalla: Reele Remmelkoor ja Liis Kaibald.

Viimeisten vuosien aikana olemme jalkautuneet entistä enemmän kenttätoimintaan. Olimme järjestämässä nuorille olympiahuippu-urheilijoille ryhmäytymisharjoituksia urheilijoiden valmentautumisleireille. Samassa yhteydessä jaoin tietoa olympia-aatteesta. Seurakentällä on oma projekti aina kansainvälisenä olympiapäivänä 23. kesäkuuta.

Istuntonne ovat aina olleet kovinkin korkeatasoisia. Tänä vuonna tämän aamupäivän ohjelman jälkeen siirrymme hieman keskustelempaan osuuteen: meillä on omat työpajat sekä seurakentälle että koulupuolelle. Nämä keskusteluryhmät ovat tärkeitä oman toiminta-alueen kehittämisen kannalta. Päättäjiä tässä tilaisuudessa on ilahduttavan paljon, ja siinä mielessä koen tärkeänä sen, että päättäjät voivat vaihtaa näitä ryhmiä kesken kaiken ja seurata, minkälaista kenttää, minkälaisia tapahtumia seuratoimijoille ja kouluttajille tarjotaan.

Haluan koko akatemian puolesta kiittää Päijät-Hämeen Liikuntaa ja Urheilua sekä Suomen Urheiluopistoa hyvästä yhteistyöstä, mikä on mahdollistanut tämän istunnon järjestämisen.

Suomen Olympia-Akatemian puolesta toivotan teidät kaikki lämpimästi tervetulleeksi tähän istuntoon.

*Puheenjohtaja
Esko Kollari*

PÄIJÄT-HÄMEEN LIIKUNTA JA URHEILU RY:N TERVEHDYS

Suomen Liikunnan ja Urheilun aluetoiminta on tällä hetkellä voimissaan, mutta siitä huolimatta se saattaa jäädä monelle hieman vieraaksi. Kiitän Suomen Olympiakomiteaa saamastamme kutsusta ja kerron, mitä paikallinen Suomen Liikunta ja Urheilu tekee, mitä tehtäviä sillä on, millaisessa toimintaympäristössä

me toimimme, sekä siitä, miten sen toiminta linkittyy kilpa- ja huippu-urheiluun.

Juuri päivitetyn strategian mukaisesti olemme olemassa auttaaksemme urheiluseuroja ja muita liikuntatoimijoita liikuttamaan ihmisiä. Seuratoiminnan merkitystä ei tässä yhteydessä voi olla liikaa korostamatta, onhan perustana tuhannet, vastuulliset ja sitoutuneet seuratoimijat. Muista liikuntatoimijoista merkittävimpiä ovat alueen kunnat, joilla on keskeinen osuus muun muassa liikuntaolosuhteiden luomisessa ja ylläpitämisessä. Ja täällä liikunnan mega-maakunnassa, kuten me täällä Päijät-Hämeessä itseämme kutsumme, ei myöskään pidä unohtaa urheiluopistoja, joilla on erittäin suuri merkitys liikuttajana.

Muutama sana toimintaympäristöstä: Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu on yksi Suomen Liikunnan ja Urheilun viidestätoista itsenäisestä aluejärjestöstä. Alueiden yhteenlaskettu budjetti on lähes 14 miljoonaa euroa, eli liikutellaan varsin suuria rahoja. 2000-luvulla alueiden EU-tuet, mitä on kertynyt, ovat 16 miljoonaa euroa. Alueyhdistysten jäsenmäärä on yli 2300, ja tapahtumissa liikutellaan noin miljoonaa ihmistä vuodessa. Eli melkoisia liikuttajia nämä aluejärjestöt ovat ja se, että alueiden toimintaa on kaikissa Suomen kunnissa, on myös huomioitavaa.

Mitä tulee meidän Päijät-Hämeen Liikunnan ja Urheilun toimialueeseen, niin vaikka puhutaan Päijät-Hämeen Liikunnasta ja Urheilusta, meidän toimialueemme on laajempi kuin Päijät-Hämeen maakunta. Toimimme 19 kunnan alueella, rajoittuen etelässä Loviisan kaupunkiin ja pohjoisessa Joutsan kuntaan. Toimistomme sijaitsee Lahdessa, Urheilukeskuksessa, varsin otollisessa paikassa miettien urheilua. Aina kun sieltä ikkunasta ulos katsoo, ei voi olla miettimättä hiihtoa tai jalkapalloa, tai olosuhteita. Työntekijöitä meillä on tällä hetkellä 12 kappaletta ja toiminnanjohtajana toimii Arto Virtanen. Budjettimme meillä on noin 750 000 euroa, josta valtion avustusten osuus on noin 35 %. Jäsenistöä on noin 200, joista varsinaisia urheiluseuroja 150. Loput 50 muodostuvat alueen kunnista ja muista yhteisöistä.

Se, keiden kanssa toimimme voidaan kiteyttää valtakunnallisiin toimijoihin: Suomen Liikuntaan ja Urheiluun, Nuori Suomi ry:hyn ja KUNTOON, sekä näissä merkeissä tietysti Suomen Olympiakomiteaan. Päijät-Hämeen Liikuntaa ja Urheilua voidaan monessa mielessä pitää neuvonta-, koulutus- ja kenttäorganisaationa, koska me toteutamme aika monessa asiassa Suomen Liikunnan ja Urheilun seuratoiminnan koulutuksia liikunnan koulutuspuu-koulutusohjelman kautta, joka on kohdistunut seuroihin, niin hallintoon kuin konkreettiseen toimintaan liittyen. Olemme myös Nuoren Suomen useiden koulutusten ja hankkeiden paikallinen toteuttaja, ja terveysliikunnassa teemme yhteistyötä Kuntourheiluliiton ja Kunnossa kaiken ikää -ohjelman kanssa. Paikallisesti tärkein yhteistyökumppanimme yrityspuolella on Lammin Osuuspankki.

Mitä tulee varsinaiseen toimintaan, sitähan meillä riittää. Toimintamme painottuu seuratoimintaan, lasten liikuntaan ja ter-

veysliikuntaan. Näillä sektoreilla olemme todella monessa mukana. Viime vuonna Päijät-Hämeen Liikunnan ja Urheilun järjestämiin koulutuksiin osallistui lähes 2000 henkeä, eli olemme varsin mittava koulutusorganisaatio. Koulutustarjonnasta muutama esimerkki: järjestämme urheiluseuran työnantajan koulutusta, seurajohdon starttikursseja, seuran taloushallintokursseja, urheiluseurojen varainhankinnan verotusta jne. Eli tarjoamme varsin laajaa koulutusta seuroille.

Hankkeista voisin mainita muutaman. Neljän kunnan kanssa on tällä hetkellä toteutuksessa pienten lasten liikuntaa edistävää Entententen-hanke, jonka tavoitteena on saada liikunta osaksi pienten lasten ja heidän perheittensä elämää. Pilottikuntina hankkeessa ovat Orimattila, Padasjoki, Pertunmaa ja Sysmä. Liikuttaako kuntoasi -kiertue on parhaillaan menossa alueen kunnissa. Kiertueella testataan aikuisten kuntoa ja terveyttä, ja opetetaan heitä liikkumaan ja oikean ravinnon pariin. Työterveyspuolelta voidaan mainita Metalliliikkuu -työpaikkaliikunnan hanke, jossa on mukana viisi isoa metallialan yritystä.

Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu on vahvasti myös mukana maakunnan asioissa, olihan sen panos Päijät-Hämeen maakunnan terveysliikuntastrategiassa vuosille 2009–2020 merkittävä. Päijät-Hämeen liiton tilauksesta olemme koonneet työryhmän strategian eteenpäin viemiseksi. Strategian tavoitteenahan on maakunnan liikuntaolosuhteiden, liikuntatarjonnan ja terveysliikunnan asiantuntemuksen lisääminen, ja sitä kautta alueellisen vetovoiman parantaminen.

Edelleen, toiminta-alueellamme olemme se taho, jonka kautta alueelliset seuratu- et jaetaan, ja myös hyvä seura valitaan. Päijät-Hämeen Liikunnan ja Urheilun kantaa on myös pyydetty esimerkiksi

maakuntakaavaan ulkoilureitistön suunnitteluun.

Yksi näkyvä tapahtuma mitä Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu on järjestänyt, on Vierumäen leiritulet, jotka pidetään kesäkuussa täällä Urheiluopiston alueella. Vuosittain siellä liikutetaan yli 500 lasta eri lajeissa. Leiritulet viettää ensi vuonna 60-vuotisjuhliiaan, ja Leiritulien yhteydessä järjestettävään tilaisuuteen ovatkin tervetulleita kaikki liikuntaleireille vuosien varrella osallistuneet. Eli laittakaapa kalenteriin, ketkä ovat leirillä joskus olleet.

Ja projekteista vielä sen verran, että meillä on ollut aika mittava projekti työllistämispuolella. Eli projektilla Liikunnalla työhön Päijät-Hämeessä on työllistänyt tänä vuonna viitisenkymmentä ihmistä paikallisiin urheiluseuroihin ja yhdistyksiin. Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu on ottanut uuden askeleen ja käynnistänyt valmentajaohjauskoulutuksen. Menestyvät urheilijat tarvitsevat osaavia valmentajia. Tänä syksynä alkoi ensimmäinen valmentajakoulutus ja toinen alkaa tammikuussa. Koulutuksen toteutukselle antaa hyvät ja merkittävät lähtökohdat yhteistyö Urheiluopiston kanssa.

Se, että mitä yhteyttä Päijät-Hämeen Liikunnalla ja Urheilulla on kilpailu- ja huippu-urheiluun, niin yhteenvetona jo edelliseen on se, että Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu on mukana luomassa pohjaa urheiluseurojen perustukemisen

kautta. Lisäksi äsken mainittu valmennustoiminta, ensimmäisen tason valmentaja- ja ohjaajakoulutus yhteistyössä täällä opiston kanssa luo pohjaa tälle alalle. Lisäksi Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu toimii aktiivisesti Päijät-Hämeen Urheiluakatemiassa ja kuten avauksessa aikaisemmin oli olympiaohjauksesta, niin välitämme olympiavuosina Olympiakatemia materiaalia kouluille ja päiväkodeille, joissa on aina järjestetty omia olympialaisia ja sitä kautta luotu henkeä urheilun puolella.

Lisäksi palkitsemme lupaavia urheilijoita. Vuosittain palkitsemme alle 18-vuotiaan lupaavan tyttöurheilijan ja poikaurheilijan, sekä joukkueen. Palkinnon saajista voi mainita muutaman. Emma Laine, Noora Pesola, Julia Kykkänen, Kristiina Mäkelä; ja pojista Villet Taulo, Hukkanen ja Larinto. Näin palkitsemalla toivottavasti innostamme nuoria urheilijoita jatkamaan uraansa kohti suurempia saavutuksia.

Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu on parasta aikaa valmistellut strategian ja luonut vision, jonka haluan tässä rohkeasti tuoda esiin. Eli vuoden 2016 visiomme on olla haluttu ja arvostettu liikuntavaikuttaja, alueellamme on osaavimmat urheiluseurat ja liikuntatoimijat, sekä riittävästi liikkuvia ihmisiä. Tältä pohjalta ponnistamme eteenpäin itse kukin omalla tahollamme tavoitteenamme olla riittävästi liikkuva ihminen.

*Varapuheenjohtaja
Pia Nybäck*

SUOMEN OLYMPIAKOMITEA RY:N TERVEHDYS

Suomen Olympiakomitea, alkuperäiseltä nimeltään Suomen Olympialainen Komitea, perustettiin joulukuussa 1907 ja hyväksyttiin Kansainvälisen Olympiakomitean jäseneksi vielä saman vuoden kuluessa. Tänäpäin Suomen Olympiakomitean päätehtäviä ovat suomalaisen huippu-urheilun koordinointi, kehittäminen ja tukeminen sekä edunvalvonta, olympiakisoihin val-

mistautumisen tukeminen, olympiajoukkueen valinta ja lähettäminen kisoihin. Yhteistyö kulttuuri- ja opetusministeriön, lajiliittojen, Suomen Liikunta ja Urheilun, Antidopingtoimikunnan ja muiden huippu-urheilua tukevien tahojen kanssa.

Olympiakomitean ylintä päätösvaltaa käyttävät viidenkymmenenkuuden jäsenjärjestön muodostama yhdistyksen kokous sekä kaksi kertaa vuodessa kokoontuva valtuuskunta, joka valitsee Olympiakomitean hallituksen aina nelivuotiskaudeksi kerrallaan. Olympiakomitean käytännön tehtäviä hoidetaan komitean toimiston kaksitoistahenkisen toimistohenkilökunnan voimin pääsihteeri Jouko Purontakasen johdolla. Lisäksi Olympiakomitean työhön osallistuvat useat eri aihealueen ympärille perustetut asiantuntijaryhmät ja valiokunnat: urheilijavaliokunta, valmennuksen asiantuntijaryhmä, markkinointiviestinnän työryhmä, urheilulääketieteen asiantuntijaryhmä sekä tämän tilaisuuden järjestäjänä toimiva Olympia-Akatemia.

Kansainvälinen Olympiakomitea alkoi toteuttaa olympialiikkeen perustajan paroni Pierre de Coubertinin ajatusta olympia-aatteen tukemisesta ja kehittämisestä käynnistämällä Kansainvälisen Olympiakomitean toiminnan lähes 50 vuotta sitten. Kansainvälinen Olympiakomitea on asettanut myös kansallisten olympiakomiteoiden tehtäväksi kehittää olympia-

liikettä omissa maissaan. Tämä tarkoittaa olympia-aatteen perusarvojen kuten reilun pelin, yhteishengen ja suvaitsevaisuuden toteuttamista kaikilla elämän alueilla sekä urheilun ja liikunnan kasvatuksellisten arvojen kehittämistä. Suomessa, kuten sadassa muussakin maassa, olympialiikkeen kasvatuksellisten ja eettisten arvojen edistämistä hoitaa kansallisen olympiakomitean perustama Olympia-Akatemia, jonka toimintaa akatemian puheenjohtaja seminaarin alussa esittelikin.

Olympia-aatteen filosofia ja arvot toimivat edelleenkin perustana koko olympialiikkeelle: reilu peli ja oikeudenmukaisuus, yhteistyö ja suvaitsevaisuus sekä kehon, tahdon ja mielen saumaton yhteistyö, kuten se aikojen alussa kuvattiin, ovat edelleen ajankohtaisia tavoitteita niin huippu-urheilussa kuin lasten ja nuorten liikunnassakin.

Suomen Olympiakomitea on määritellyt missiokseen kehittää eettisesti kestäväää ja kansainväliseen menestykseen tähtääväää suomalaista huippu-urheilua. Pitkän tähtäimen kehitystyötä ohjaavana visiona on, että suomalainen huippu-urheilu menestyy kansainvälisesti laajalla rintamalla. Mission ja vision avulla kuvataan olympiakomitean perustehtävää ja tavoitteita. Näiden lisäksi Olympiakomitea on määritellyt toimintansa arvot, joita ovat rehellisyys, läpinäkyvyys ja avoimuus, kansainvälisyys, urheilijalähtöisyys, suomalaisuus, vastuuntuntoisuus ja yhteistyöhakuisuus.

Visio ja missio kuvaavat molemmat hyvin suomalaisen huippu-urheilun tavoitteita mutta myös sitä muutosta, jossa Olympiakomitea on 2000-luvun kuluessa laajentunut olympialajeista koko suomalaisen huippu-urheilun kehittäjäksi ja koordinaattoriksi. Työ aloitettiin 2000-luvun alkupuolella Kivistön työryhmän raportin antamien suuntaviivojen pohjalta, ja suomalaisen huippu-urheilun kokonaisvaltai-

nen kehittäminen otti valtavan harppauksen eteenpäin kun Olympiakomitean nimittämä Huippu-urheilun toimintatavan muutosryhmä aloitti työnsä reilu kuukausi sitten Risto Niemisen Huippu-urheilun strategiatyöryhmän linjaamien suuntaviivojen mukaisesti.

Olympiakomitean tavoitteet ovat selkeät: huippu-urheilun menestyksen ylläpitäminen ja kehittäminen. Menestystavoitteiden ohella on oleellista tunnistaa myös ne keinot, joilla menestystä haetaan. Urheilijan tie huipulle on tuskin koskaan helppo tai nopea, ja hyvin harvoin kovin suoraviivainenkaan. Tielle mahtuu monta mutkaa ja eteen tulee lukuisia ongelmia. Rakennettaessa nuoren urheilijan polkua naperojumpasta juniorikisoihin ja sieltä edelleen huipulle on hyvä pitää mielessä myös aiemmin mainitut arvot: rehellisesti, avoimesti, vastuuntuntoisesti ja urheilijalähtöisesti toimien. Hyvässä yhteistyössä eri tahojen kanssa Suomessa tai kansainvälisesti ei voi kovin väärää polkua valita.

Tällä vuosituhanella Olympiakomitea on asettanut keskeiseksi tavoitteekseen sen, että huippu-urheilussa otetaan mahdollisimman hyvin huomioon kokonaisvaltaisen valmennuksen periaatteet, ja pyritään kattamaan tukitoiminnoilla huippu-urheilijan ura nuoresta lahjakkuudesta huippu-urheiluvaiheen päättymiseen asti. Tämä ajatusmalli istuu myös olympialiikkeen perusarvoihin erityisen hyvin. Käytännössä kokonaisvaltaisempi ote näkyy urheilijan uralla eri vaiheissa. Nuorelle urheilijalle on suunnattu useita tukimuotoja ja urheilijoita pyritään tukemaan ja valmistautumaan myös urheilu-uran jälkeiseen elämään. Nuorille lahjakkaille urheilijoille on rakennettu oma tukiohjelma, jossa korostetaan laadukkaan ja ammattimaisen valmentautumisen lisäksi urheilun ja muun elämän, muun muassa opiskelun, tasapainoista yhdistämisestä. Nuorten valmentautumisen tukemiseksi palkataan nuorten olympiaval-

mentajia yhteistyössä lajiliittojen, seurojen, valmennuskeskusten ja urheiluakatemioiden kanssa. Näiden nuorten valmentajien tehtäviin kuuluu valmentamisen ohella myös seurata ja tukea nuoren urheilijan elämänhallintaa. Kuudenkymmenen palkatun valmentajan tavoitteeseen päästään vuoden 2011 loppuun mennessä.

Näiden toimintojen lisäksi Olympiakomitean nuorten huippu-urheiluohjelmaan kuuluvat Euroopan nuorten olympiafestivaaleihin ja nuorten olympiakisoihin osallistuminen sekä suomalaisten urheiluakatemioiden kehittämistyö. Lisäksi kaikkia tukijärjestelmiä kehitetään jatkuvasti yhä pitkäjänteisempään suuntaan niin, että urheilijan omaa valmentautumista voidaan suunnitelmallisesti viedä eteenpäin.

Osana Olympiakomitean tuen piirissä olevien urheilijoiden kanssa tehtävää yhteistyötä ovat Olympiakomitean opinto- ja urasuunnittelun asiantuntijan koordinoima henkilökohtainen opinto- ja urasuunnittelu, yhteistyö urheilijoiden ammatinedistämistäitiön kanssa, sekä yhteistyössä urheilijoiden kanssa toteutettavat palvelut, muun muassa huippu-urheilijan päivä -tapahtuma sekä uuden www.huippu-urheilija.fi-sivuston kehittäminen.

On tärkeää, että suomalaisessa urheiluelämässä olympia-aatteen edistämistä tehdään kaikilla eri tahoilla. Olympia-Akatemia järjestää arvokasta toimintaa olympismin ympärillä. Kouluissa ja urheiluseuroissa tehdään päivittäin erittäin tärkeää työtä lasten ja nuorten parissa. Myös huippu-urheilussa tavoitellaan menestystä olympia-aatteesta johdettujen arvojen mukaisesti.

Palaan vielä hetkeksi olympia-aatteen alkulähteille. Olympismi määrittellään elämänfilosofiaksi, joka jalostaa kehon, tahdon ja mielen ominaisuuksia, ja yhdistää ne tasapainoiseksi kokonaisuudek-

si. Olympiakasvatuksen tavoitteena on kasvattaa nuorista henkisesti ja fyysisesti tasapainoisia, yhteistyökykyisiä, suvaitsevaisia, hyväkuntoisia, rauhantahtoisia ja elämässään reilun pelin sääntöjä toteuttavia ihmisiä.

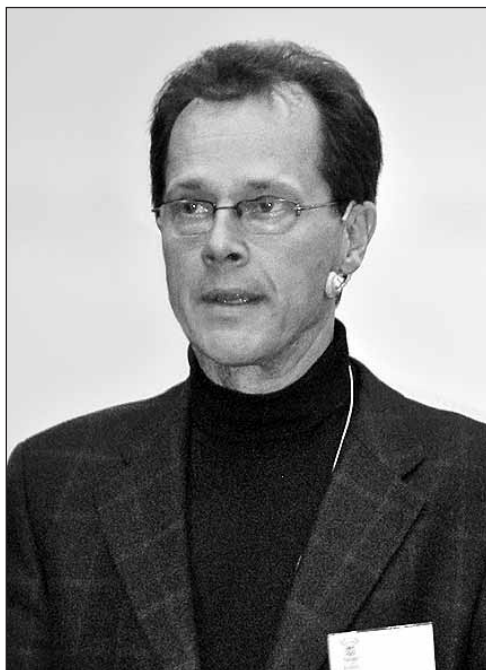
Urheiluelämässä koko elämäni mukana olleena, niin huippu-urheilijana, juniorivalmentajana, urheiluseurojen järjestöihmisenä kuin pienen innokkaan juniorin vanhempanakin, voin vakuuttaa että huippu-urheilijaksi kehittyminen on mahdollista vain sellaisessa ympäristössä, jossa on liikkumisen iloa, yhteen hiileen puhaltamista, reilua peliä, yrittämistä ja onnistumisia. Tällaisessa ilmapiirissä urheilu on hauskaa, motivoivaa ja arvostettua, ja tuo mukanaan myös tuloja. Meidän aikuisten vastuulla on varmistaa, että eri-ikäiset ja tasoiset urheilun harrastajat saavat liikkua niin, että voivat löytää ja säilyttää liikunnan ilon, kokea urheilun mukanaan tuomat onnistumisen elämykset, ja huomata, että pettymyksestäkin oppii toipumaan. Näin toimien emme ainoastaan edistä uusien huippu-urheilijoiden syntymistä vaan vaikutamme osaltamme koko yhteiskunnan hyvinvointiin.

Tänään on luvassa useita esityksiä, joissa nämä ajatukset konkretisoituvat. Huippu-urheilun muutostyöryhmän puheenjohtaja Jukka Pekkala kertoo varmasti mielenkiintoisia ajatuksia liittyen urheilijan tulevaisuuden urapolkuun. Iltapäivällä on luvassa tuoreimman olympiavoittajamme Satu Mäkelä-Nummelan haastattelu. Sadun tuntien arvaan, että kuulemme värikkäitä kokemuksia niin huippu-urheilun kuin normaalin elämän yhdistämisestä, terveestä voitontahdosta kuin urheilijan monivaiheisesta huipulle johtaneesta tiestäkin.

Haluan toivottaa kaikille mitä parhainta menestystä ja intoa urheilun ja liikunnan parissa tehtävään työhön, sekä antoisaa akatemian istuntoa.

*Työryhmän vetäjä
Jukka Pekkala*

HUIPPU-URHEILUN MUUTOS- RYHMÄN TAVOITTEET

Arvoisat naiset ja miehet! Kiitoksia kutsusta tulla tänne vierailemaan. Olin itse parikymmentä vuotta sitten Olympia-Akatemian istunnossa Olympiassa Kreikassa. Joka ilta muutaman maan edustajat esittivät omaa ohjelmaa ja erityisesti jäi mieleen itä- ja länsisaksalaisten osallistujien yhteinen esitys. Berliinin muuri oli murtunut vain muutamaa kuukautta aiem-

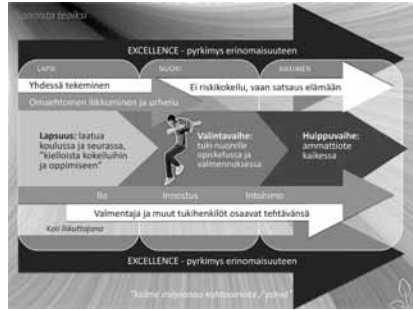
min. Saksalaisten yhteisessä performanssissa oli muuri, jonka eri puolilla esiintyjät olivat, ja muurissa iso reikä, josta nämä esiintyjät alkoivat katsella, mitä toisella puolella oikein tapahtuu. Olemme nyt tässä urheilun muutostilanteessa hieman samantlaisessa asetelmassa. Vanhoja ajatuksia, rakenteita, asenteita ja toimintatapoja ollaan muuttamassa ja miettimässä uuteen kuosiin. Se saa aikaan uteliaisuutta, innostusta ja varmasti myös muutosvastarintaa. Kuten Jukka Uunila totesi eilen avajaistilaisuudessaamme: ”Teette mitä tahansa, aina tulee lunta tupaan.”

Muutosryhmämme tapaa tämän viikonlopun aikana Vuokatin hiihtoseminaarissa, Turun seuraseminaarissa, Kuortaneen voimaseminaarissa ja täällä Vierumäellä Olympia-Akatemian istunnossa yhteensä lähes tuhat ihmistä. Olemme mietinneet, miten voisimme hyödyntää tätä valtavaa osaamista, kokemusta ja näkemystä. Emme tyydy siihen että saavumme paikalle esittämään slideshow’n, keskustelemaan lyhyesti ja poistumaan. Teille jaetuille papereille toivon vastauksia kahteen kysymykseen suomalaisen huippu-urheiluun liittyen:

- 1) Mitä pitää muuttaa?
- 2) Mitä pitää säilyttää?

Tarkoituksenamme todella on, että mahdollisimman moni suomalainen alkaa miettiä näitä asioita.

Noin kaksi vuotta sitten Risto Niemisen johtama työryhmä aloitti työnimellä ”Sanoista teoiksi”. Työryhmän raportissa on valtava määrä erilaisia huippu-urheiluun liittyviä näkökulmia, tekijöitä ja rakenteita sekä yli 150 lausetta sisältävä visio. Oma työryhmämme on ensimmäisen toimintakuukautensa aikana keskittynyt muodostamaan oman näyn suomalaisesta huippu-urheilusta: mikä oikeastaan on suomalaisen huippu-urheilun viitekehys?

Suuntana on pyrkimys erinomaisuuteen, ja keskiössä on urheileva ihminen, oli hän sitten 5-, 15- tai 25-vuotias. Suomessa on ollut aika paljon ongelmana se, että on mietitty rakenteita. Tiedotusvälineissäkin on viime aikoina esitetty työryhmämme toiminta rakenteita uudistavana työnä. Hiljattain oli esillä jopa tuleva organisaatiokaavio, joka ensinnäkään ei ollut työryhmämme työn tulosta. Ja ideahan pitää olla juuri päinvastoin. Ensinnäkin pitää miettiä urheilevan ihmisen kautta, mitä pitäisi tapahtua eri ikäkausina. Sitten pitäisi miettiä toimintatavat – ja vasta lopuksi miettiä tarvittavat rakenteet. Hätäisimmät menävät tässä yhteydessä väärin päin puuhun. Tärkeintä on siis pitää urheilija keskiössä. Hänen kauttaan pyritään ratkaisemaan asiat, ja voin sanoa kokemuksesta että tällainen ajattelun muutos ei ole ihan helppoa.

Ilon, innostuksen ja intohimon ilmapiiri

sekä yhteisössä, yhdessä tekeminen ovat kaikissa käymissämme keskusteluissa osoittautuneet keskeisiksi asioiksi. Mika Kojonkoski on ollut työssä mukana ikään kuin ulkojäsenenä, koska jatkaa valmentajana Norjassa kevääseen asti. Hän on kuvannut tilannetta hyvin toteamalla että Norjassa urheilun rakenteet pakottavat yhteistyöhön. Hiukan karrikoiden taas Suomessa rakenteet pakottavat tekemään yksin. Yhteisen tekemisen kulttuurin vahvistaminen on avainasemassa ja luulen että siinä meillä kaikilla on hieman parantamisen varaa.

Mistä on keskusteltu niin Vancouverin 2010 kuin Pekingin 2008 olympialaisten yhteydessä? Siitä, montako mitalia Suomi sai. On asetettu tavoitteet, ja kun tavoitteisiin ei ole päästy, ruvetaan katsomaan, missä ovat sylliset. Tässä kohtaa urheiluväen on syytä katsoa peiliin, on turha syyttää mediaa. Olemme työryhmässä kuitenkin mietineet, että täytyy olla mitalien laskemista suurempi tasapaino. Mitalit ovat toki lopullisen tuloksen kannalta hyvin keskeisiä ja tärkeitä, mutta näemme että pyrkimys erinomaisuuteen, tie finaaliin ja sen rakentaminen on myös äärimmäisen tärkeää.

Arvostuksen kulttuuri on olemassa, mutta myös siinä suhteessa mietimme, mitä uusia keinoja on löydettävissä arvostuksen

nostamiseksi. Tässä suhteessa ovat erittäin tärkeitä urheilun eettiset kysymykset, jotta ihmiset voivat luottaa siihen, että oman nuoren valitsema huippu-urheilijan ura on eettisten näkökulmien osalta riittävän kirjas ja luotettava. Kun pyritään tekemään kaikki mahdollisimman hyvin, syntyy onnistumista, syntyy menestystä, syntyy arvostusta. Tästä syntyy lumipalloeefekti.

Kahden ja puolen vuoden aikana unelmamme on saada aikaiseksi kaksi näkökulmaa. Toinen on se, että vuoteen 2020 mennessä on saavutettu tilanne, että huippu-urheilijan uraa pohtiva nuori tietää, että juna ei ole mennyt. Hän on samalla viivalla muiden maiden vastaavan ikäisten urheilijoiden kanssa. Se tarkoittaa, että hänellä on lapsena ollut riittävästi arkiliikuntaa, ja toisaalta hänen edellisten 5–7 vuoden aikana saamansa valmennus on ollut tarpeeksi laadukasta.

Toinen näkökulma on se, että nuori voi urallaan hyödyntää Urheiluakatemiaa, joissa hän saa ammattimaisen tuen matkalla huipulle sekä samalla mahdollisuuden opiskella ja kasvaa ihmisenä.

Tähän kaikkeen liittyy luonnollisesti valtava määrä asioita, kuten koti liikuttajana, se miten vanhemmat ajattelevat. Vanhempien erinomaisuutta voisi olla se, että lastenhuoneen lattia ja piha saavat mennä kumuille, jos siellä päivittäin liikutaan muutama tunti. Päivittäisen liikunnan määrässä on varmaan yksi ratkaisu, urheiluseurassa puolestaan tekemisen laatu ja määrä toki sielläkin. Urheiluakatemia-vaihe tulee olemaan jatkossa hyvin keskeinen. Huippuvaiheessa meillä on oltava huippuammattilaiset taustalla ja riittävästi lajien välistä yhteistyötä. Tähän liittyvät myös hyvät olosuhteet.

Meillä on näitä menestystekijöitä Suomessa – ei tarvitse aloittaa alusta.

Mutta pyrkimys erinomaisuuteen tarkoittaa sitä, että joka paikassa on asioita, joita voidaan tehdä vielä hieman paremmin.

Urheiluseuroissa Suomessa tapahtuu päivittäin kolme miljoonaa kohtaamista, joissa ohjaaja – pikemminkin valmentaja – ja lapsi tai nuori kohtaavat. Millainen tämä kohtaaminen on laadultaan? Onko kohtaaminen taitava, innostava? Onko kohtaaminen sellainen, että lapsi menee harjoitusten jälkeen tietokoneelle, vai jatkaako hän kotona tai kavereiden kanssa harjoitusta? Kolmesta miljoonasta päivittäisestä kohtaamisesta syntyy vuodessa miljardi kohtaamista. Jos jokainen kohtaaminen on laadultaan parempi, lopputuloskin on erinomainen.

Minkä pitäisi muuttua? Laadullinen parantaminen tulee esille kauttaaltaan. Siihen meidän pitää pystyä pureutumaan, sitä meidän pitää pystyä muuttamaan. Urheilijan polkuun liittyy asioita, jotka ovat joidenkin urheilijan kannalta olleet erinomaisessa kunnossa, mutta liian monen kannalta on liian monessa kohtaa pieniä puutteita. Yhdessä tekemisen, yhdessä onnistumisen kulttuurin vahvistaminen on myös avainasemassa. Siihen liittyy usko omaan tekemiseen. Tämän tyypisistä asioista olemme lähteneet työryhmän kanssa huippu-urheilun muutosta avaamaan.

Työryhmä on nyt toiminut kuukauden ajan. Koko toiminta-ajaksi varattu kaksi ja puoli vuotta saattaa tuntua pitkältä ajalta, mutta itse ajattelen sen olevan todella lyhyt aika. Toiminnalta odotetaan tuloksia tyyliin 80 % lyhyellä aikavälillä (2011–12), 20 % myöhemmin. Näemme kuitenkin asian päinvastoin. Pidämme kiinni siitä, että pureudumme asiaamme niin syvälle että pitkän aikavälin tulokset ovat keskeisessä asemassa. Joihinkin asioihin on mahdollista puuttua pikaisesti ja tulemme myös sellaisia esityksiä tekemään. Näemme hy-

väksi ajattelutavan 20 % tuloksista pikaisemmin, 80 % pitemmällä aikavälillä.

Suomalaisessa urheilussa tapahtuu monenlaisia prosesseja, työryhmämme toimista riippumatta. Meillä ei ole mitään juridista päätösvaltaa. Olemme Olympiakomitean nimittämä työryhmä, jolle on annettu kyllä Olympiakomitean puolesta hyvin itsenäinen työote, mutta ei juridista päätösvaltaa. Sen vuoksi haluamme mukaan erilaisiin prosesseihin, jotka joka tapauksessa kulkevat eteenpäin. Tällaisia ovat muun muassa Olympiakomitean strategian valmistelu, joka on hyvin ratkaiseva. Vuoden 2011 loppuun mennessä muutostyöryhmältä on pyydetty ainekset Olympiakomitean strategiayön pohjaksi. Tulemme ehdottamaan erilaisia toimenpiteitä, mutta myös näemyksen siitä, miten suomalaista huippu-urheilua pitäisi jatkossa johtaa.

Lasten ja nuorten osalta on käynnistymässä kansallinen liikunnan ja urheilun strategiatyö, jossa pohditaan paljon päivittäistä arkiliikuntaa, koulussa tapahtuvaa liikuntaa sekä urheiluseurojen asioita. Tässä työssä olemme mukana tuomassa huippu-urheilun näkökulmaa.

Lontoo 2012 ja Sotši 2014 -olympiakisojen osalta käydään jatkuvasti keskustelua Olympiakomitean ihmisten kanssa. Totta kai Olympiakomitea vastaa operatiivisesta toiminnasta, mutta kun tämä työryhmä on kasassa, olemme nähneet hyödylliseksi käyttää sen sisältämää asiantuntemusta. Olemme valmiit tukemaan Olympiakomitean operatiivista työtä.

Liikuntapolitiikka kuuluu myös työryhmämme työhön. Ensi keväänä tehdään jälleen hallitusohjelmaa. Ruotsin hallitusohjelma julkistettiin muutama päivä sitten eikä siinä ollut urheilusta oikeastaan mitään mainintoja. Meidän nykyisen hal-

lituksemme hallitusohjelmassa on yli 30 mainintaa liikuntaa ja urheiluun – myös huippu-urheiluun – liittyen. En tiedä onko tämä vertailutulos suhteessa Ruotsiin siten jonkinlainen enne?

Työryhmä tulee järjestämään erilaisia kertaluonteisia foorumeita ja seminaareja joko yksin tai yhteistyössä jonkin tahon kanssa. Ne voivat olla uusien työprosessien alkuja, veikkaan että näin tulee käymään, mutta merkittävä rooli on kohtaamisella, keskustelulla, osallistumisella ja sitoutumisella. Yksi jo hyvin pitkälle pohdittu ajatus on kansainvälinen foorumi, jonka vaihtoehtona olisi se että työryhmän jäsenet kiertelisivät ympäri maailmaa; sitäkin tullaan jonkin verran tekemään. Foorumiin kootaan edustusta Uudesta-Seelannista, Kanadasta ja Norjasta, joissa huippu-urheilun muutostyötä on tehty viimeisten kymmenen vuoden ajan. Ajatuksena on pitää parin päivän kaikille avoin työseminaari, jonka uskon herättävän paljon mielenkiintoa, keskustelua ja ideoita. Meidän ei kannata missään tapauksessa lähteä kopioimaan muiden maiden toimia, mutta meidän pitää ottaa niistä oppia rakentaessamme omia toimintatapoja.

Toinen vastaava mahdollisuus on eri alojen huippuosajien kokoontumisen järjestäminen. Meillä on Suomessa loistavia taiteilijoita. Tieteen puolelta löytyy huippuosajia ja urheilun puolelta huippu-urheilijoita. Tämän tyyppisiä kokoontumismalleja on vaikka kuinka paljon ja nämä ovat innostavia ja osin uusiakin avauksia.

Erilaiset teemaryhmät ovat kolmas kohtaamisen mahdollisuus. Huippu-urheiluun keskeisesti liittyvät teemat vaativat syventämistä ja lisää ymmärrystä sekä edellyttävät tutkimus- ja kehitystyötä – tässäkin mielessä kaksi vuotta on aivan liian lyhyt aika saada tuloksia aikaan. Esimerkiksi teemasta sopii lahjakkuuden käsite. Meillä

Suomessa lahjakkuus määritellään pituutena, nopeutena, kestävyytensä tai taitavuutena. Entä sellainen ominaisuus kuin sitkeys? Olisiko sillä jotain tekemistä lahjakkuuden kanssa?

Kuulin hiljattain puhuttavan musiikin opiskelusta. Äärimmäisen lahjakkaalla nuorella muusikolla oli motivaatio-ongelmia, johon hänen opettajansa totesi, että jos sinulla on motivaatio-ongelmia, sinulla ei ole koskaan mahdollisuuksia päästä huipulle. Motivaatio on huipulle pääsyn kannalta niin keskeinen tekijä. Olemme eläneet lahjakkuudesta puhuessamme aika paljon fyysis-motorisessa maailmassa. Sitkeys on lahjakkuuteen liittyen merkittävä sana, pidän siitä erityisesti.

Luonnollisesti keskeisessä asemassa tulee olemaan yhteisen tekemisen vahvistaminen, jonka eteen on jo tehty toimia. Seuratoiminta, valmentajakoulutus, valmentajatyön olosuhteet: näitä ei voida eikä pidä ohittaa, nämä ovat ratkaisevia menestyksen taustatekijöitä. Näitä kaikkia lähemme miettimään urheilijan näkökulmasta, ei rakenteiden näkökulmasta: mitä urheilija tarvitsee matkalla lapsesta aikuiseksi.

Työryhmä tulee tekemään myös resursianalyysin ja johtopäätösesitykset. Jo tällä hetkellä kaikki keskustelut viittaavat siihen, että ei tämä ensisijaisesti ole kiinni resursseista, rahasta. Kyllä toimintatavat, kuten yhdessä tekemisen

kulttuuri, ovat paljon isompi asia. Toki rahallakin on merkityksensä ja sen kohdentaminen tulee olemaan tarkastelun kohde. Rakenneanalyysissä keskeistä on tarkastella sitä, millaisia rakenteet ovat urheilijan polun näkökulmasta. Millainen rakenne tukee urheilijaa parhaiten, millaisia rakenteita ovat nyt?

Analyysiin liittyy myös kansainvälisen vertailun jatkaminen. Siinä suhteessa Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskus (KIHU) on jo tehnyt hyviä avauksia muun muassa pohjoismaisella vertailututkimuksellaan. Se on kuitenkin vasta alku: tarvitsemme jatkuvasti kansainvälistä vertailua. Missä muut menevät, missä ovat meidän vahvuutemme? Kuten totesin aiemmin, muita matkimalla emme pääse heistä koskaan ohi, emme edes rinnalle.

Hyvät ystävät! Olen esityksessäni kertonut työryhmämme yhden kuukauden mittaisen työn tuloksista. Tiedän että monet odottavat, eikä olisi jotain konkreettisempia ehdotuksia. Tarkoitukseni on kuitenkin ollut kuvata työmaisemaa, jossa tällä hetkellä työskentelemme. Mitkä ovat keskeisiä alueita? Tulevien viikkojen aikana otsikot ja teemat täsmentyvät. Meillä on jo erittäin paljon sovitteja avaustapaamisia eri toimijoiden kanssa. Työryhmä ei tee muutosta. Sen tekevät kaikki mukana olevat. Kyse on valtavasta määrästä ihmisiä, ja uskomme, että toimimalla yhteistyössä heidän kanssaan pääsemme parhaaseen mahdolliseen lopputulokseen.

*Päätoimittaja Reetta Meriläinen,
Helsingin Sanomat*

RAKKAUS- VAI JÄRKIAVIOLIITTO – URHEILU MEDIASSA

Oikein hyvää aamupäivää! Omasta urheilustaastani tahtoisin kertoa sen verran, että pienenä olin piiritason pikajuoksija ja hyppääjä. Iän myötä minusta on tullut kestävyysurheilija, yhdeksän maratonia olen juossut. Olenko lahjakas – en, mutta olen itsepäinen! Ja aika pitkälle urheilussa pääsee itsepäisyydellä ja sitkeydellä.

Aluksi varoituksen sana: olen nyt ollut 39 vuotta töissä Helsingin Sanomissa, 19 vuotta päätoimittajana ja sitä ennen kolmen vuotta muissa johtotehtävissä. Olen tässä esityksessäni puolueellinen, sillä pidän urheilusta. Oikeastaan se on hyvin laimeasti sanottu, sillä tässä salissa on monta, jotka voivat todistaa, että olen urheiluhullu pahinta sorttia. Olen se tyyppi, joka istuu katsomassa yleisurheilun arvokisojen alkuerät alusta loppuun – ja tietysti vielä finaalitkin.

Esityksessäni käsitelen urheilun ja media liiton muotoa ja suhdetta. Ensimmäinen kysymys on, tarvitseeko urheilu mediaa? Missä vaiheessa, millä tasolla urheilu muuttuu julkiseksi? Kysymys on tärkeä sillä kaikki urheileminen ei tarvitse mediaa. Kun itse köpötän lenkkipolullani Viikissä ja Arabianrannassa, en taatusti kaipaa paikalle mediaa. Ja luulen, että kun lapsena urheillaan, ei tule mieleenkään, että jonkun pitäisi lehtiä kädessä tai mikrofoniin kanssa olla seuraamassa. Voimistelusalilla ja lenkkipoluilla ja hiihtoladuilla medialla ei ole merkitystä. Mutta mitä lähemmäs tullaan kilpaurheilun ja huippu-urheilun maailmaa, sen ilmeisemmäksi käy julkisuus. Huippu-urheilu tapahtuu aina median sfäärissä ja median kannalta huippu-urheilu tapahtuu uteliaisuuden sfäärissä.

Kun puhutaan urheilusta mediassa, täytyy muistaa että urheilu on tavattoman laaja

käsite – ja niin on mediakin. Aina kun puhutaan urheilusta, on täsmennettävä, puhutaanko kuntourheilusta, terveysliikunnasta, harrasteurheilusta vai onko kysymys kilpaurheilusta, ja jos, niin minkä tason kilpaurheilusta.

Median ja urheilun suhteeseen vaikuttaa, mistä näkökulmasta urheilua katsotaan: katsotaanko sitä terveyden näkökulmasta, yksilön näkökulmasta, hyödyn näkökulmasta, vai katsotaanko urheilua kollektiivisten elämysten tai kulttuuriviihteen näkökulmasta. Kahdessa viimeksi mainitussa julkisuus on mukana, sillä media on välittäjäaines, joka välittää kollektiivisen elämyksen ja tunteen.

Huippu-urheilu tarvitsee mediaa, koska huippu-urheilun rahoitus perustuu pitkälti siihen, että media on paikalla raportoidessa tapahtumista. Yhtään olympiakisaa ei oikeastaan pystyttäisi lähettämään radiossa ja televisiossa, ellei media, lähinnä suuret radio- ja tv-yhtiöt, olisi rahoittamassa. Toinen kysymys on, onko asiassa menty liian pitkälle.

Tarvitsevatko urheilijat mediaa? Tarvitseeko urheilu mediaa? Missä vaiheessa esimerkiksi urheilujärjestöt tarvitsevat mediaa? Tämä on sellainen asia, jota jokainen urheilija joutuu kohdallaan miettimään. Jokainen huippu-urheilijaksi aikova tietää, että julkisuus kuuluu olennaisena osana huippu-urheiluun, haluttiin tai ei. On hyvä tiedostaa tämä ja opetella keinoja toimia median kanssa. Olen itse ollut puhumassa monelle urheilijaryhmälle siitä, kuinka median kanssa yritetään tulla toimeen ja kuinka pystytään saavuttamaan asialliset välit. Myös urheilujärjestöissä olisi hyvä pohtia, millaiset ovat hyvät suhteet mediaan. Riittääkö että tiedotetaan aktiivisesti? Riittääkö että ollaan tavoitettavissa, kun media tarvitsee? Vai ollaanko suorastaan markkinointihenkisempiä ja

mennään mediaan voimakkaasti omalla viestillä? Vastausta en minä voi antaa, jokaisen järjestön ja ihmisen pitää pohtia se itse. Perussääntö kuitenkin on, että asiallisuus puolin ja toisin on paras olotila.

Välillä syntyy mielikuva, että pahinta mitä urheilijalle voi tapahtua, on se, että media tulee hänen luokseen. Takavuosina, 1970–80-luvulla, hiihtäjät ja juoksijat pakenivat haastattelijaa saunaan. Siihen aikaan urheilutoimittajina oli naisia hyvin vähän: meitä oli vain kaksi Suomessa ja neljä Euroopassa, maailmassakin kaiken kaikkiaan alle kymmenen. Oli sellainenkin tapaus, että kaikki miesurheilutoimittajat sääntäsivät erään nimeltä mainitsemattoman hiihtäjän perässä saunaan. Menin perässä ja syntyi vähän konfliktin omainen tilanne ”mitäs täällä naiset tekee saunassa”. Vastasin että en suinkaan tullut katsomaan perhekalleuksia, tulin tekemään ihan samaa kuin miehetkin eli haastattelemaan. Tilanne meni sillä ohi.

Voiko huippu-urheilija tulla julkisuusriippuvaksi? On todella sellaisia traagisia tapauksia, huippu-urheilijoita, joille on tavattoman tärkeää, että he ovat koko ajan julkisuudessa. Oma minää mitataan aika paljon sen mukaan, kuinka paljon esiinnyttäen otsikoissa ja kuvissa. Tähänkin olisi hyvä varautua. Kun ura on ohi, mutta julkisuusriippuvuus jatkuu, meillä on joskus traagisia tapauksia edessämme ja käsissämme. Tulen esityksessäni vielä palaamaan psykologiseen valmennukseen. Tämän asian huomioiminen pitäisi olla osa valmennusta.

Kaikkien täytyy muistaa, että media on kaksikasvoinen. Se on oikullinen. Media on pahimmillaan hallitsematon asia. Kaksikasvoisuus tarkoittaa sitä, että hyvänä päivänä riittää ystäviä: maireat hymyt lehtiöiden takana, kaikki hyrräävät siinä niin sanotussa hikiringissä urheilijan ym-

pärillä. Mutta auta varjele, kun menestystä ei tule! Kun tulee tappion hetkiä, selät kääntyvät. Ymmärrystä, edes asiallista ymmärrystä ei tahdo löytyä. Myös siihen tilanteeseen pitää varautua. Ja tietysti median on kysyttävä itsekriittisesti, onko tämä oikea tapa toimia. Onko tämä asiallinen tapa toimia, vaikka se on inhimillistä. Media on oikullinen: tänä päivänä se nostaa, huomenna se saattaa laskea. Urheilujournalismille on tyypillistä mustavalkoisuus. Mustan ja valkoisen välissä ei ole harmaita värisävyyjä, se on joko–tai. Ja ainakin hieman pidempään eläneet tietävät, että elämä harvoin on joko–tai, aika usein se on sekä–että tai ehkä. Tämä olisi urheilujournalismin hyvä tiedostaa.

Tarvitseeko media urheilua? Suosituimmat urheilutapahtumat keräävät edelleen miljoonayleisön. Kanavakilpailun nimissä televisiokanavat yrittävät saada suosituimmat lajit itselleen. Suomessa tämä kilpailu ei ole niin ilmeistä, koska meillä Yleisradio on niin vahva toimija, mutta muualla maailmassa tämä on selkeä asia.

Urheilusivut ovat aika monelle pojalle ja miehelle – sarjakuvien ja tv-ohjelmatiетоjen ohella – tapa tulla lehden lukijaksi. Jos lehdet olisivat viisaita, ne tiedostaisivat tämän, enkä tarkoita nyt määrää vaan laatua. Helsingin Sanomien urheilusivuilla on normaaliaaikoina 600 000–700 000 lukijaa. Kuvitelkaa mikä valtava joukko! Normaaliajalla tarkoitetaan arvokisojen välistä aikaa. Arvokisojen aikana lukijoita saattaa olla yli miljoona. Eli urheilulla on medialle suuri merkitys. Tosin urheilussa innostus jakautuu hyvin selvästi sukupuolen mukaan – yhtä selvästi kuin kulttuurissa. Karkeasti jakaen naiset lukevat kulttuurisivuja, miehet urheilua; poikkeuksia on tietysti puolin ja toisin.

Sanomalehtien alkupään uutissivuja hallitsevat kotimaan, politiikan ja talouden uu-

tiset. Ollaan järjen ja tiedon maailmassa, kognition maailmassa. Eihän kukaan jaksellaista elämää, jossa ollaan vain järjen ja tiedon piirissä. Pitää päästä urheilusivuille, jossa ollaan myös tunteen ja taidon maailmassa. On erittäin tärkeää sekä lehdistä että sähköiselle medialle, että sisältö on tasapainossa: on sekä järkeä että tunteita. Näin ei synny yksipuolista sisältöprofiilia. Ihmishän hakevat tiedotusvälineistä samaistuskohdetta. Ennen kaikkea sanomalehdestä ihmiset hakevat kohtia, joissa tuntevat, että ”tämä koskee myös minua” tai ”näin minäkin ajattelen”. Tai sitten ihmiset haluavat riidellä lehden kanssa! Esimerkiksi minä riitelen melkein joka aamu Helsingin Sanomien kanssa: ”miten meillä tämä on näin, miten tämä näin kauheasti kirjoitetaan”. Usein kun pääsen lehden loppuun, kihisen kiukusta, mutta pian se menee ohi, kun ajattelen, että minulla on liian vahva tunneside Hesariin: olen ollut siellä liian pitkään. Tiedotusvälineen sisältökokonaisuus tarvitsee ehdottomasti urheilua.

Alan lähestyä asiaa nyt toista kautta. Näytän teille muutamia subjektiivisia kuvia, jotka ovat koskettaneet minua hyvin syvältä. Jätän tästä pois ne lukuisat radio- ja televisio-ohjelmat, joita olin viisivuotiaasta seurannut isäni kanssa – hän oli samanlainen penkkiurheiluhullu kuin minäkin.

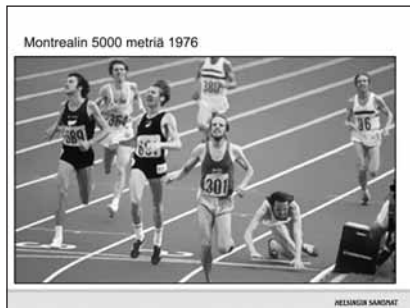

Ensimmäisessä kuvassa ovat Juha Väätäinen ja Jürgen Haase Helsingin EM-kisojen 10 000 metrin loppuristikuksessa. Tähän hetkeen liittyy valtava tunne siitä, mitä voittaminen tarkoittaa, erityisesti mitä tarkoittaa voittaa yllättävistä lähtökohdista. Väätäisen voiton ajasta alkoi suomalaisen kestävyysjuoksun hyvä vaihe, mutta sitä ennen oli ollut paljon laihoja vuosia. Tämä voittohetki on esimerkki siitä, mikä merkitys voitolla oli yleiselle tunteelle, sentimentolle. Osa kulttuuriväestä voi kysyä, mitä merkitystä jollakin voitolla voi olla kansalliselle tunteelle, tai voiko siitä muodostua kollektiivista kokemusta. Sanon että kyllä voi! Samalla tavalla kun tappiot vaikuttavat latistavasti monta viikkoa, samalla tavalla voitto vaikuttaa kohottavasti monta viikkoa. Luulen että teillä kaikilla on kokemuksia kohottavista, kollektiivisista tunteista, kun suomalainen on voittanut urheilukisoissa.

Toisessa kuvassa on pitkän odotuksen täyttymys: jääkiekon maailmanmestaruus 1995. Ne jotka olivat Kauppatorilla juhlimassa joukkueen paluuta, voivat todistaa sen, että valloillaan oli hurja kollektiivinen ilo. Kaikki kyynisyys joutui häpeään.

Seuraavassa kuvassa on Montrealin olympiakisojen 5000 metrin loppuratkaisu. Minulla on muistoissani kaksi urheilutahtumaa, jotka ovat nostaneet ihokarvat

pystyy tunnekokemuksen vaikutuksesta. Tämä on niistä ensimmäinen. Se oli esimerkki siitä, kun henki voittaa aineen, kun tahto voittaa fyysisen tilan. Täällä on paikalla nuoriakin henkilöitä, jotka ette ehkä muista tilannetta: kahdella viimeisellä kierroksella Lasse Virén taisteli mailereita vastaan. Heidän piti olla nopeita loppuvaiheessa, mutta tästä huolimatta kun lähdettiin viimeiselle suoralle, Lasse Virén piti vääjäämättä johtopaikkansa. Siinä ei enää syöksyilykään auttanut muita. Siinä oli osoitus siitä, mitä tarkoittaa voitontahto.

Pekingin 100 metrin juoksun finaali on se toinen ihokarvat nostattanut tilanne. Sellaista ylivoimaa näkee harvoin. Minulla on tapahtuma eri versioina tallessa ja aina kun minulle tulee hiukan pimeämpi, masentuneempi olo, katson sen nauhalta ja totean, että kyllä tässä maailmassa kaiken-

laista mukavaakin tapahtuu. Kuvassa siis Usain Bolt ja aivan järkyttävä ylivoima.

Lisää iloisia tapahtumia: Mike Powell voittamassa pituushypyn maailmanmestaruuden loistavalla tuloksella 895, lisäksi samoista kisoista suomalaista riemua: Kimmo Kinnunen keihäänheitossa.

MITÄ ODOTAN URHEILUJOURNALISMILTA?

Odotan urheilujournalismilta tunnetta. Kun ajatellaan elämää kokonaisuutena, urheilu kuuluu kuitenkin ilon puolelle. Siellä ei tehdä raskaita taloudellisia eikä poliittisia päätöksiä, vaan siellä urheillaan. Urheiluun kuuluu Jukka Pekkanen mainitsema osaamisen erinomaisuus, nimenomaan kun puhutaan huippu-urheilusta. Ollaan siis elämän positiivisella puolella. Mutta kuinka tarkasti jutuista ja kisalähteyksistä heijastuvat urheilutapahtuman tunteet: urheilijoiden tunteet, valmentajien tunteet, katsojien tunteet? Kuinka usein uskalletaan mennä pikahaastattelun tunnemaailmaa syvemmälle? Urheilija tulee juoksun jälkeen puuskuttaen ja vesipullosta hörppien haastattelutilanteeseen – ei hän pysty sanomaan siinä tilanteessa mitään järkevää, riippumatta siitä, onko voittanut vai hävinnyt. Jokainen tietää mitä ihmisesä tapahtuu raskaan suorituksen jälkeen. Se ei ole ajattelupuolen juhlaa vaan enemmän

”hyvä kun pääsin maaliin”. Voin kertoa että joka maratonin maaliin päästyäni kiihtän korkeampia voimia ja vähän itseäniikin siitä, että mahdottomasta tuli mahdollinen – mutta päässäni ei ole ainuttakaan ajatusta moneen tuntiin. Tuntuu että joka paikkaa särkee ja jano tuli ja nälkä on, mutta ei siinä mitään suuria ajatuksia ajatella.

Valmentajillakin voisi olla muuta sanottavaa kuin kertoa miksi näin kävi tai miksi näin ei käynyt. Olisi hyvä jos valmentajalta esimerkiksi kysyttäisiin sellainen yksinkertainen kysymys, että suututtaako? Elekieli kertoo, että ihminen on totaalisen kiukun vallassa, kun joku ei ole sujunut niin kuin olisi pitänyt mennä. Olisihan se huojentavaa jos voisi vastata kysymykseen ”niin suututtaa!”.

Aika harvoin kuvataan yleisön ja urheilutapahtuman vuorovaikutusta. Yksi niistä aamun kiukunaiheista aamun Hesarin kanssa on se, että jutuissa ei kerrota lainkaan, millaista urheilutapahtumassa oli yleisön kannalta. Voi olla että tapahtuma on ollut tavattoman kohottava, ja yleisö on kokenut saaneensa valtavasti kaikenlaista hyvää, mutta siitä ei ole riviäkään lehdesä. Ovat vain perusfaktat ja selostukset. Mutta sehän on aivan olennainen asia urheilussa, millainen vuorovaikutustilanne kisoissa syntyy; syntykö hyvä, kannustava henki. Kun urheilijat puhuvat hyvästä yleisöstä, kyseessä voi olla fraasi – kaikkien pitää muistaa kiittää yleisöä – mutta se voi olla myös todellinen tuntemus. Yleisö kannustaa ja auttaa ylittämään itsensä, saavuttamaan oman osaamisen parhaan tason.

Kenen silmin, kenen sydämellä urheilutapahtumaa selostetaan? Onko näkökulma aina urheilutoimittajan oma, vai voisiko se olla urheilijan oma? Voisiko se olla fanin, urheiluhullun, tai vaikka kentän vahtimestarin näkökulma? Näkökulmaa voisi vaihdella ja tarinat voisivat olla erilaisia.

Saako urheilutoimittaja innostua? Kerron tapauksen Montrealin olympiakisojen 5000 metrin maaliintulon jälkeisestä tilanteesta. Odotin tuolloin keskimmäistä poikaa ja olin 6. tai 7. kuukaudella raskaana. Pomppasin ylös ja rupesin tuulettamaan, jolloin takanani istunut Hufvudstadsbladetin urheilutoimituksen silloinen päällikkö, joka oli toiminut myös Urheilutoimittajien liiton puheenjohtajana, sanoi: ”Reetta, sut on erotettu liitosta”. Tokihan se oli vitsi, mutta perussovinnaiseen urheilutoimittajan käyttäytymiseen on ainakin joinakin aikoina kuulunut se, että eipäs saa innostua, pitää olla cool; pitää seurata asioita kriittisesti. Se on aika hassua, sillä monet urheilutoimittajat ovat sydämestään hyvin innostuneita urheilusta ja haluaisivat itse asiassa, että suomalaiset voittaisivat.

Odotan urheilujournalismita myös taitoa kertoa urheilun tarinaa. Minkä takia urheilijat urheilevat, minkä takia valmentajat jaksavat tehdä työtä, minkä takia katsojat jaksavat katsoa urheilua? Minkä takia innostutaan vuodesta ja vuosikymmenestä toiseen?

Odotan myös tarkkasilmäisyyttä. Joskus tuntuu että myös urheilutoimittajat istuvat tukevasti psykologisen silmänsä päällä. Ei havaita sitä, mitä ihmisten verbaalisen viestin takana on. Ei nähdä milloin urheilija on pohjattoman pettynyt tai pohjattoman suuttunut, pohjattoman turhautunut itseensä. Kyllähän normaali ihminen pystyy lukemaan toisen tunteita, sanoipa urheilija mitä tahansa. Usein tunne on vielä pääteltävissä ihan logiikan avullakin.

Urheilutoimittajalla pitäisi olla kyky lukea ihmisiä, urheilijoita, valmentajia ja suuria urheilujohtajia. Tämä tarkoittaa sitä, että vaikka ottaa lujille puolin ja toisin, pitää tytvata: ”ajatteletko ihan oikeasti noin kuin nyt sanot?” Jos on ollut tavoitteita arvokisoihin lähdeittäessä ja ne eivät ole täyt-

tyneet, ja urheilujohtaja sanoo, että meni kohtalaisen hyvin, voi kysyä: ihanko totta? Miksi tavoitteita asetetaan, jos niiden saavuttamatta jääminen ei tunnu pahalta, jos ei tule pettymystä tai jopa terveellistä kiukkua? Tässä mielessä urheilutoimittajat ehkä päästävät johtajat aika vähällä. Yksi tapa hoitaa asiaa on kirjoittaa viereen oma kommentinsa, mutta voisi myös kysyä pidemmälle ja syvemmälle.

Toimittajan pitäisi osata kuunnella. Haastattelutilanteeseen ei pitäisi mennä oma asenne edellä, koska se estää ymmärtämistä, estää tiedon kulkua haastateltavalta haastattelijalle. Pitää siis osata kysyä oikeita kysymyksiä ja pitää jaksaa kuunnella vastaukset. Ja kuunnella ihan oikeasti eikä kuulla vain vastausta, jonka haluaa kuulla.

Minimivaatimus on ymmärtää se, mitä haastateltava sanoo. Ja jos ei ymmärrä, pitää tarkentaa kysymyksellä. Päivittäin näkee aika paljon sellaisia tekstejä, joissa ei ihan täysin ole ymmärretty, mitä haastateltava on sanonut. Kyse ei aina ole asenteesta, välillä on selvästi myös kognitiivisia häiriöitä.

Sekä lehdissä että sähköisellä puolella on ongelmana mitäänsanomattomuuden sfääri. Haastattelija kysyy niitä näitä, haastateltava vastaa niitä näitä. Lehden tai television äärellä ei tahdo saada mitään irti. Tulos on latteaa virtaa puolin ja toisin – eihän tilanteen pitäisi olla sellainen! Normaalitytilanteessa haastateltavalta halutaan saada irti tietoa tai puhetta, eikä tyydytä siihen ensimmäiseen, vähän torjuvaan vastaukseen. Aika paljon urheilijahaastateluissa on rituaalinomaista puhetta: ihan kuin tilanne ei kiinnostaisi kumpaakaan.

Voiko toimittaja olla asiantuntija urheilussa? Onko urheilutoimittaja asiantuntija? Joskus on, joillakin urheilutoimittajilla on

tausta, jonka ansiosta he ovat asiantuntijoita. Mutta urheilun yleistoimittajat, jotka joutuvat selostamaan useita lajeja, ovat harvoin asiantuntijoita niissä kaikissa. Asia on sinänsä ymmärrettävä, mutta jos urheilutoimittaja ryhtyy leikkimään asiantuntijaa olematta sitä, jälki ei ole usein hyvää. Toisaalta tekemällä urheilutoimittajan työtä vuosikausia voi kyllä kehittyä asiantuntijaksi, voi oppia tietämään paljon ja syvällisesti jostakin lajista. Toimittajasta ei tarvitse tulla täydellistä asiantuntijaa, syvällistä ”lajiniiloa”, mutta perustietous lajista kuin lajista pitäisi olla. Jos joku sanoo, ettei hän esimerkiksi tunne jääkiekon sääntöjä ja sanoo ”ketä kiinnostaa”, vastaan, sinua pitäisi kiinnostaa, koska keran menet selostamaan jääkiekkoa. Sama koskee yleisurheilua ja telinevoimistelua ja kaikkia lajeja: jos ei tiedä perustietoja lajista, jutuista tulee muuten ihan pöyryjä. Tukka nousee lukiessa pystyyn, mutta ei hyvästä vaan ihan väärästä syystä.

Haluaisin tarinoinhin myös analyttisyyttä. Vaikka urheilu on tunnetta ja tarinaa, suuria elämyksiä, silti pitäisi myös miettiä, miksi joku onnistui tai ei onnistunut. Tässä toimittaja ei tarvitse enää tunnekuohua, vaan hänen pitäisi viileästi ihan omilla aivoilla tai asiantuntijoita käyttäen miettiä, mitä tapahtui ja mitkä olivat syyt. Tässäkin tulee paljon epäonnistumista: tulee pinnallista tarinaa. Vastapainoksi kyllä tulee myös teräviä ja tasapainoisia näkemyksiä.

Tasapainoisuudesta päästään reiluteen. Toimittajan pitää olla kriittinen, toimittajan pitää kyseenalaistaa ja haastaa erinäköisiä luutuneita näkemyksiä, mutta sen pitää tapahtua reilusti. Jotkut samaistavat kriittisyyden keljuiluun, mutta näin ei ole laita. Keljuiluun pystyy tyhmempikin ihminen, mutta kunnolliseen, tasapainoiseen kriittisyyteen tarvitaan teräviä aivoja.

Lisäksi kaipaisin urheiluun myös hieman

huumoria. Huippu-urheilu on äärettömän vakavaa puuhaa, suorastaan haudanvakavaa, mutta urheilun tilanteissa on paljon sekä tahatonta että tahallista huumoria. Urheiluporukoissa on paljon huumoria: olen sen verran nuoruudessaani liikkunut urheiluympyröissä, että voin todistaa tämän. Siellä on aikamoisia huumoriveikkoja ja -siskoja porukoissa. Mihin tämä huumori katoaa välillä? Se saisi näkyä enemmän ja se saisi näkyä myös urheilujournalismissa.

Urheilutoimittajan ammattitaito on vakava aihe. Olen huolestunut siitä, että lahjakaimmat ihmiset eivät välttämättä hakeudu urheilujournalismin pariin. Muutama viikko sitten haimme Helsingin Sanomiin taloustoimittajaa, politiikan toimittajaa ja urheilutoimituksen uutispäällikköä. Taloustoimittajaksi haki 70 ihmistä, politiikan toimittajaksi 80 ihmistä ja urheilun uutispäälliköksi 29 ihmistä ja niistäkin finaalivaiheeseen selvisi kolme tai neljä. Olin viime viikolla Hampurissa sanomalehtialan isossa tapahtumassa ja siellä keskustelin kollegojen kanssa, ja ilmiö on globaali. Hyvistä ja kehittymishaluista urheilutoimittajista on pulaa. Henkilöitä, jotka haluavat kehittyä, tulla huippu-urheilutoimittajiksi, on hyvin vähän.

Tässä on kyseessä hieman samantyyppinen ongelma kuin huippu-urheilussa: kuinka löytää lahjakkuudet, kuinka kasvatata lahjakkuutta eteenpäin ja kuinka pitää motivaatiota korkealla. Urheilutoimittajan työ on aika kovaa työtä. Sitä tehdään epä-mukavina työaikoina ja tavalla, joka on vaikea sovittaa yhteen normaalin perhe-elämän kanssa. Toisaalta urheilutoimittajan työ on sellaista, että jokaisen toimittajan työhön tulevan pitäisi olla vähän aikaa urheilutoimittajana. Työssä vaaditaan kaikki toimittajan perustaidot mutta kaikki tapahtuu paljon nopeammin kuin missään muussa journalismissa. Suosittelen nuoril-

le toimittajille menemistä urheilutoimitukseen ja sanon, että ainakin opitte nopeiksi.

MITÄ ODOTAN HUIPPU-URHEILULTA?

Odotan huippu-urheilulta kyllä menestystä. Sen takiahan huippu-urheilu on kiinnostavaa, että siellä menestytään. Tällä hetkellä odotan parempaa panos–tuotos-suhdetta. Ei jokaisen tarvitse aina voittaa, mutta jonkun pitäisi joskus voittaa, jotta tuhannet ihmiset eivät tekisi työtään turhaan, jotta yleisön kiinnostus säilyisi ja jotta syntyisi lapsille esikuvia. Vaikka lapset viettävät nykyään tolkkuttomasti aikaa ruudun ääressä, urheilukentällä näkee yhä poikia ja tyttöjä juoksemassa urheilijoiden perässä – ja miten onnelliselta he näyttävätkään saatuaan nimikirjoituksen. Pienten ihmisten urheiluharrastuksen kannalta on valtava merkitys sillä, että mukana on menestyneitä urheilijoita. Ei kai mitään työtä jaksaa tehdä pitkään täysillä, ellei siitä tule välillä menestystä?

Odotan huippu-urheilulta myös ammattimaisuutta. Huippu-urheilun organisaatioita on pohdittu niin kauan kuin muistan. Kuuntelin Jukka Pekkalan esitystä ja olen luottavainen, että nyt syntyy jotain, sillä nyt ollaan liikkeellä niin monipuolisen ajattelun ja hyvän fokuksen avulla. Siitä voi syntyä sellaista, joka viime kädessä tuottaa menestystäkin. Mutta vanhojen rakenteiden perustalta ei varmasti synny mitään – ne pitäisi räjäyttää. Kun aloitin urani, Suomessa oli viisi urheilun keskusjärjestöä. Onhan siitä tultu jo eteenpäin, jotakin hyvääkkin on tapahtunut, ja paljon voi tapahtuakin. Räjäyttämisen ei tarkoita rikkomista vaan palikoiden räjäyttämistä uuteen järjestykseen, minkä jälkeen katsotaan puhtaiten aivojen avulla, mitä siitä voisi tulla. Löysät kompromissit, lehmänkaupat, joita joskus joudutaan tekemään, eivät tuota hyvää yrityselämässä eivätkä

varmasti myöskään urheilussa. Toivotan kovasti onnea muutostyöryhmälle, koska nyt tehdään tärkeätä asiaa. Ryhmällä ja työhön osallistuvilla on tilaisuus päästä historiaan. Jos pystytte ratkaisemaan huippu-urheilun ongelmat ja tuomaan meille kaikille vahvasti menestystä, teillä on paikka historiassa ja muutokuvat jollakin tärkeällä seinällä.

Ammattimaisuuden ja menestyshimon lisäksi tarvitaan myös nöyryyttä. Kun kaikkea ei selvästikään osata itse tässä maassa, niin kannattaa etsiä apua. Siksi kuuntelin Jukkaa hyvin mielissäni, koska pääsen nyt sanomaan samaa kuin hän: tänne pitää hankkia parasta tietoa joko ihmisinä – palkkaamalla valmennusapua – tai muulla tavoin. Se ei ole nykyaikana vaikeaa eikä se edes välttämättä maksa paljon.

Lempiaiheeni on psyyken valmennus, joka on yhtä tärkeää kuin kehon valmennus. Se pitäisi aloittaa rinnan fyysisen valmennuksen kanssa. Kevyt malli, kaksi tuntia psyykkistä valmennusta seminaarissa, on sama kuin ei mitään. Henkinen valmennus on aivan samanlainen prosessi kuin fyysisen valmentautuminen.

Kaipaisin huippu-urheilulta myös avointa, itsekriittistä tutkiskelua. Miksi suomalainen ei osaa tai ei uskalla voittaa? Tämä on mielestäni aivan avainkysymys, sillä en usko että olemme lahjattomampia kuin muut. Päinvastoin, meidänhän pitäisi olla lahjakkaampia, elämme maailman parhaassa maassa. Sekä historiasta että lähimenneisyydestä löytyy osoituksia siitä, meillä on lahjakkaita ihmisiä. Mutta mistä johtuu se, että tärkeimmässä kisassa suomalaiset alisuoriutuvat? Satunnaisvaihtelut pitää hyväksyä, niitä on elävässä elämässä kaikilla muillakin tahoilla, mutta systemaattinen alisuoriutuminen on ongelma. Silloin tehdään joitakin asioita pieleen – ja sitä pitäisi jaksaa tarkastella rehellisesti.

tama rivi ”Suomelle neljä kultaa tänään”. Vakavammissa mielessä urheilujournalismin lehdessämme alkoi 1930-luvulla ja varsinaisesti 1950-luvulla.

Tällä hetkellä on liikkeellä erilaisia trendejä. Media elää kaikkien aikojen murrosta, eikä sellaista seminaaria ole, jossa ei jouduta puhumaan median murroksesta. Yksi selkeä trendi on se, että online ja offline raja hämärtyy. Ihminen seuraa asioita liikkessaan, joka paikassa, ja on kytkettyneenä tietovirtaan. Mobiilitiedottaminen on tullut jäädäkseen. Viime viikolla Hampurissa oli esillä uusia sähköisiä lukulaitteita, tabletteja, pienoistietokoneita, kämmentietokoneita: tämä muutos on tullut jäädäkseen. Televisio on jo osaksi siirtynyt ja siirtyä jatkossa yhä enemmän verkkoon. Se tarkoittaa että katsoja voi itse miettiä, mitä ja milloin katsoo. Voi myös tehdä etukäteistilauksia ja katsoa jälkikäteen mitä haluaa. Jotkut ihmiset, erityisesti nuorisot, on ”hyperconnected”: he ovat koko ajan kiinni jossakin. Heillä on useita laitteita auki ja he päivittävät koko ajan facebookia ja he seuraavat koko ajan kännykältä tai tietokoneelta jotakin. Sitten on ihmisiä, jotka ovat täysin ”disconnected”. Heille riittää kirjan lukeminen silloin tällöin ja lehden lukeminen. Nämä molemmat maailmat pitää lehden tekijän pystyä tavoittamaan.

Yksi erilainen tapa seurata urheilulähetystä on se, että ihmiset eivät mene paikalle katsomaan kilpailua eivätkä enää katso lähetystä kaveriporukoissa. Ei ole enää kahtatoista urosta seuraamassa jalkapalloottelua, kihisemässä keskenään ja ottamassa kenties muutamaa kaljaa. Sen sijaan he istuvat omalla sohvallaan ja lähettävät ”twiittejä”, kännykkäviestejä: ”näiksen maalin?”, ”huhuh mikä tolvana!” Ryhmäkatsominen siirtyy yksityiseksi, atomisoituu.

Tärkeä asia on se, että yhteiskunnan pe-

rintainen vahtikoira, media, joutuu ajattelemaan yhä enemmän palvelunäkökulmaa. Pitää kuunnella mitä ihmiset haluaisivat. Pitää olla alttiina kritiikille ja ottaa kritiikistä oppiksi.

Nyt mietitään uusia tapoja kertoa uutisia ja muita tarinoita lehdessä. Tausta-ajatuksena – mikä pätee kaikkeen inhimilliseen tekemiseen – on se, että aina pitäisi miettiä vastapuolta, asiakasta. Urheilussa tämä tarkoittaa urheilun kuluttajia ja urheiluvia ihmisiä. Vastapuoli pitäisi aina tuntea. Keskustelusta ja ihmisten mielipiteistä pitäisi ottaa oppia, vaikka ne joskus sattuvat kipeästikin.

Myös journalismissa tarvitaan oivalluksia, sellaisia joista tulee aamulla hyvälle tuulelle. Esimerkki on edellisten hiihdon MM-kisojen ajalta, jolloin samana päivänä kun Aino-Kaisa Saarinen voitti maailmanmestaruuden, avautui Ateneumissa suuri Kalevala-näyttely. Nämä kaksi Ainoa, Kalevalan Aino ja Aino-Kaisa, kytkettiin rinnakkaisilla kuvilla toisiinsa. Ainakin minua tämä oivallus nauratti aamulla kovasti. Siinä oli kyseessä epätavallinen yhdistelmä, peloton ratkaisu. Etukäteen tiesi että asiasta tulee varmasti muutama lukijapalautte ”kuinka alas Helsingin Sanomat voi vajota”. Kuitenkin tärkeä on luottamus lukijan ymmärrykseen. Fiksu lukija huomaa, että tässä on selvä yhteys.

Urheilulla ja medialla on liitossaan yhteisiä ongelmia. Osataanko elää tässä ajassa? Tämä ei tarkoita ollenkaan, että unohdetaisiin historia. Päinvastoin, historia on hyvä tuntee, jotta emme tekisi samoja virheitä ja jotta osaisimme olla ylpeitä siitä, mitä olemme jo saavuttaneet. Historiasta löytyy paljon opittavaa.

Pitää myös kysyä, tunnemmeko tarpeeksi hyvin ihmisiä ja toimintaympäristöä, maailmaa, jossa tällä hetkellä elämme? Haistetaanko merkitykselliset trendit, joista yksi liittyy ihmisten ajankäyttöön, ihmisten harrastuksiin: megatrendit, kuten esimerkiksi se, että lisääntyvässä määrin sekä Suomessa että läntisessä Euroopassa ihmiset eivät mene avioliittoon. Eivät järki- eivätkä rakkausavioliittoon, vaan elävät yksin kaksikymppisestä sinne saakka kunnes kuolema korjaa. Miettikää mitä siitä seuraa! Viime kädessä toki sitä, että ihmiset loppuvat Suomesta ja muualtakin, mutta mitä kaikkea seuraa siitä, että ihmiset elävätkin yksin. Heillä ei ole lapsia kasvatettavanaan – urheilijatkin loppuvat... Tämän tyyppisiä asioita pitää haistaa ja ryhtyä miettimään hyvissä ajoin, mitä tehdä näille trendeille.

Osataanko pitää oma arvokas tekeminen elävänä ja tarpeellisenä myös muille? Tässä on kyseessä tekemisen kunnianhi-

mo. Enkä tarkoita kunnianhimolla sokeaa kunnianhimoa, jolloin mennä laput silmillä, vaan tarkoitan tervettä kunnianhimoa, jolloin halutaan tehdä, ei hyvää, vaan parasta.

Toisaalta nöyryys opetella on tärkeä, vaikka se ottaa koville. Voin kokemuksesta sanoa, että ottaa tiukalle myöntää, ettei osaa kaikkea. Mutta joskus tulee seinä eteen ja on pakko myöntää, että on hyvä opetella uusia asioita.

Inspiraation ja perspiraation, idean ja työnteon yhdistäminen on Einsteinin nerokkuuden salaisuus. Samasta on kysymys kaikessa tavoitteellisessa tekemisessä.

Suvaitseva ja uutta luova henki tarkoittaa sitä, että ei ole kähinää, ei kokoaikaista tarpeetonta ristiriitaa, ei riidanlietsontaa, ei erilaisuudentorjuntaa. Sen sijaan yritetään ymmärtää ja elää sovussa, vaikka ollaan erilaisia. Vihamiestensäkin kanssa pystyy elämään, kun vähän opettelee.

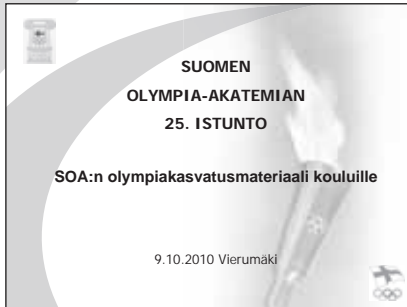
LAHJAKKUUS KUNNIAAN!

Lopuksi vastaus kysymykseen: urheilun ja median liitto on järkiavioliitto, jossa on paljon rakkautta. Joskus kätkeytyä mutta kyllä sitä on!

*Puheenjohtajana liikunnan ja
terveystiedon lehtori
Oskar Breilin,
Vääksyn Yhteiskoulu*

TYÖPAJA OPETTAJAT, SOA:N OLYMPIA KASVATUSMATERIAALI KOULUILLE

**SUOMEN
OLYMPIA-AKATEMIAN
25. ISTUNTO**

SOA:n olympiakasvatusmateriaali kouluille

9.10.2010 Vierumäki

**AIHEKOKONAISUUKSIEN TOTEUTUS
OLYMPIAKASVATUKSELLA**

1. IHMISEN KASVAMINEN

Fyysinen toiminta:

Opilas

- tutustuu eri liikuntalajeihin
- liikkuu aktiivisesti kouluvuoden aikana ja tehostetusti olympiaviikolla
- harjoittaa eri liikuntakäyjiä ja taitoja
- nauttii liikkumisesta

Psyykinen toiminta:

Opilas

- yrityttää parhaansa ja oppii kestämään pettymyksiä
- ottaa vastuuta omista toistoista
- asettaa itselleen tavoitteita
- tunnistaa itsessään eri puolia

Sosiaalinen toiminta:

Opilas

- harjoittelee toimimista ryhmänjäsenenä
- oppii oikeudenmukaisuutta, tasa-arvoa, pilkkajenteisyyttä, toisten huomioimista ja erilaisuuden hyväksymistä

**AIHEKOKONAISUUKSIEN TOTEUTUS
OLYMPIAKASVATUKSELLA**

2. KULTTUURI-IDENTITEETTI JA KANSAINVALISYYS

- tutustutaan olympiakisyt järjestävään kaupunkiin ja kisaat järjestävään valtion
- luokat tutustuvat olympiaviikon aikana eri valtioihin
- suomalaisen liikuntakulttuurin korostaminen

3. VIESTINTÄ JA MEDIATAITO

- kisojen aikana tutustutaan eri tiedotusvälineiden käyttöön
- kisojen aikana otetaan yhteyttä paikallis- ja/ tai maakuntalehtisiin
- tuotetaan itse oma kisailehti, kisavideo
- seurataan eri medioiden tapaa käsitellä olympiakisjoja
- menestyä contra reilu peli

**AIHEKOKONAISUUKSIEN TOTEUTUS
OLYMPIAKASVATUKSELLA**

4. OSALLISTUVA KANSALAI SUUS JA VIRTÄJYYS

- oppilaiden hyödyntäminen koulun olympiakisojen suunnittelussa ja käytännön toteutuksessa
- oman koulun ja varsinaisten olympiakisojen reilun pelin urheilijan aaneyst koulussa
- vanhempien ja urheiluseurojen osallistuminen olympiaviikon tapahtumiin

5. VASTUU YMPÄRISTÖSTÄ, HYVINVOINNISTA JA KESTÄVÄSTÄ KEHITYKSESTÄ

- pohditaan kisojen merkitystä kyseiselle kaupungille ja valtiolle sekä sen ihmisille ja ympäristölle
- pohditaan suorituspaikkojen rakentamista
- koulun yhteisöngien kehittämisen

**AIHEKOKONAISUUKSIEN TOTEUTUS
OLYMPIAKASVATUKSELLA**

6. TURVALLISUUS JA LIKENNE

- opetetaan eri lajin sääntöjä ja turvallisuusohjeita
- viikon aikana kannustetaan oppilaita liikuntaan, riittävään yöunoon ja terveelliseen ravintoon (mahd. päiväkirja)

7. IHMINEN JA TEKNOLOGIA

- liikuntavälineiden kehitys,
- paralympiurheilijoiden varusteet ja välineet

KOULUPROJEKTIN AIKATAULU

2011					
TAMMI	HELMI	MAALIS	HUHTI	TOUKO	KESA
Edusa-ineesut Lontoon projektiin sääntökirja	Lontoo-projekti Materiaali, OPH	Lontoo-projekti Materiaali, OPH	Lontoo- projekti Materiaali, OPH	Olympiapäiva- info	23.8. Olympiapäiva
HEINA	ELO	SYYS Alunee istunto	LOKA 8.10 Istunto	MARRAS I Info kouluille	JOUULI Materiaali valmiina

2012					
TAMMI	HELMI	MAALIS	HUHTI	TOUKO	KESA
Edusa-ineesut I Info kouluille	Ilmoittautu- minen alkaa	Lontoo pr-/ koulutuskiertes	Ilmoittautu- minen päättyy		23.8. Olympiapäiva
HEINA Lontoo 27.7. – 12.8.	ELO Lontoo Paralympiäläiset 29.8. – 9.9.	SYYS Alunee istunto	LOKA Istunto	MARRAS	JOUULI

URHEILIJAJAHAASTATTELU

OLYMPIAVOITTAJA

SATU MÄKELÄ-NUMMELA

(SM-N)

haastattelijana Olympiakomitean markkinointi- ja viestintäpäällikkö Jari Elo (JE)

JE: Minulla on tänään hieno tehtävä jututtaa olympiavoittaja Satu Mäkelä-Nummela. Viimeksi kun häntä jututin olimme Pekingin olympiakisoiissa. Kysyin häneltä, miltä näyttää, miten valmistautuminen on sujunut. Eikös aika hyvin mennyt?

SM-N: Mitä vastasin silloin?

JE: Vastasit että saattaa täällä siihen kiekoonkin osua – jotain sinne päin.

JE: Meillä on nyt takana kuuma kesä ja ilma viilenee. Mitä olet tehnyt kesän aikana?

SM-N: Olen harjoitellut. Tulostaso ei ylittänyt ihan sinne mihin oli tarkoitus, mutta ei siinä mitään, lyödään uutta pököä pe-sään. Ensi vuosi on ratkaiseva vuosi.

Nyt kun on harjoittelukaudessa jähdytelyhetki, olen tehnyt kotitöitä.

JE: Kysyin tuossa ennen haastattelua, viekö tämä tilaisuus aikaa töistä, kotoa perheeltä vai harjoittelusta, ja vastasit, että töistä – kotitöistä.

SM-N: Kotitöistä, kyllä. Kaksi kertaa vuodessa on ikävin homma, eli ikkunoiden pesu, ja huomenna ovat vuorossa viimeiset ikkunat.

JE: Avataan vielä Pekingiä 2008, koska Satu kuitenkin katkaisi sellaisen kuivan putken: Suomelta jäi olympiakulta uupumaan moneksi vuodeksi (Ateena 2004 ja Torino 2006), kunnes Satu meidät kultamitalikantaan palautti. Mennään kilpailupäivään. Peruskilpailu sujui hyvin – mitä pyöri ampujan päässä siinä vaiheessa kun finaali koitti?

SM-N: Minua ei jännittänyt ollenkaan kun sinne kävelin. Katsoin yleisöä – yleensä tähän meidän kilpailuissamme ei ole

yleisöä – ja sanoin itselleni, en tiedä sanoinko ääneen, että katsopas, Niemi-Nikkolakin tullut seuraamaan kilpailua.

JE: Samaan aikaan leivottiin viereisessä hallissa pronssimitalia. Saitko Henri Häkkisen amunnasta tiedon ennen finaalia?

SM-N: Joo, olin kuullut että Henkka oli ampunut pronssia. Kun itselläni oli ollut finaali paikka tavoitteena, lähdin ikään kuin puhtaalta pöydältä. Kysyin valmentaja Maarit Lepomäeltä, että pääsinkö finaaliin, ja vaikka hän vastasi että lähdet finaaliin jaetulta ykkössiijalta, missään vaiheessa ei käynyt mielessä, että tässä olisi saumaa jos... Yleensä jos näin ajattelee ”jos”, on jo pitkällä metsässä. Ihan hyvä ja rento fiilis oli lähteä finaaliin.

JE: Seurasitko miten muut ampuvat vai keskitytkö ihan vain omaan tekemiseen?

SM-N: En tiennyt yhtään mitä toiset tekevät. Kun olin ampunut viimeisen laukauksen, heti laukauksen jälkeen katsoin tulos taululle ja näin että neljällä ennen minua ampuneella oli sijaluku jotain muuta kuin minulla eli heikompi. Slovakian Zuzana Štefečekoválla oli yksi laukaus tekemättä ja siinä vaiheessa tajusi: sehän on tässä.

JE: Se oli todellakin siinä. Vielä sellainen detaljiasia kiinnostaa: meitä yleensä motivoidaan siihen, että jos teet elämässäsi virheitä, yritä vain jatkaa eteenpäin, mieti tulevaisuutta äläkä jää suremaan virhettä – miten ampuja unohtaa ohilaukauksen, kun aika nopeasti pitäisi taas ampuu hyvin?

SM-N: Yleensäkin en pyri kovin pitkään miettimään, että tein tuon virheen, koska silloin vain vahvistan itselleni sitä. Totta kai harmittaa kun kiekko menee ohi, mutta jos käy pitkäksi aikaa polkemaan jalkaa, saattaa tulla kaksi tai kolme reikää, kun hautoo sitä ensimmäistä reikää. Jokainen kiekko on tavallaan kuin satasten lähtö: pitää keskittyä jokaiseen kiekkoon.

JE: Ihan hirveän monta hutia ei tarvitse tehdä ollakseen ulkona kilpailusta. Ihan vain osoittaaksesi että olet maailmanluokan ampuja, ammuut seuraavana vuonna maailmanennätystä sivuten tuloksen 74 peruskilpailussa ja MM-pronssia, eikö vaan?

SM-N: Joo ja finaali meni todella heikosti, vaikka peruskilpailussa sain järjestyksellisesti osumat ykköslaukauksella. Trapissahan on toinen laukaus varalaukauksena. MM-finaalissa sain 25 kiekosta varmaan 15 ykköslaukauksella. Finaalissa kilpailun luonne muuttuu: rytmi pitäisi säilyttää samana, mutta helposti tulee venytettyä ja ajateltua, että otanpa tämän varman päälle. Myös tänä vuonna finaalit ovat menneet ketuilleen, tulokset 16–17 luokkaa. On ruvettava harjoittelemaan enemmän yhdellä laukauksella!

JE: Tässä on vielä vuosi aikaa kohti pää-tavoitetta, eli Lontoo 2012 on tavoitteena?

SM-N: Sinne joo, ja ensi vuosi on viimeinen, erittäin tärkeä vuosi ennen kisoja.

JE: Pekingin jälkeen alkoi hirveä pyörytys. Sinua pyydettiin tällaisiin haastattelutilaisuuksiin, taidettiin pyytää ”Tanssii tähtien kanssa”-kisaankin...

SM-N: Sinne olisin halunnut mennä...

JE: Ehkä sitten seuraavan kunnan jälkeen on aikaa siihenkin? Onko sinulla ensi vuonna aikaa keskittyä harjoitteluun, tämä hulina on kuitenkin jonkin verran rauhoittunut?

SM-N: Kyllä. Nyt on syys- tai talviloma, koska joulukuussa lähdetään starttaamaan ensi vuotta käyntiin: ensi vuoden kisat ovat tosi aikaisessa vaiheessa. Tässä on nyt kevyt huilikausi, vajaat kaksi kuukautta.

JE: Olympia-Akatemiassa puhutaan paljon liikunnan ilon tartuttamisesta lapsiin ja nuoriin ja toivottavasti sitä kautta saadaan lisää Satuja ja muita huippu-urheilijoita maailmalle. Kun urheilija siirtyy huippu-

uralle, keskustelu kääntyykin siihen, miten siviilielämä yhdistetään huippu-urheilu-uraan. Sinä olet perheenäiti, käyt töissä - millä ihmeellä yhdistät tämän kaiken siihen huippu-urheilu-uraan, jolla kuitenkin taistelet ammattiampujiakin vastaan?

SM-N: Vuorokaudessa on 24 tuntia. Nukun siitä 8–9 tuntia... paljonko siitä vielä jää? Siinä ehtii kasvimaankin hoitamaan. Yleensä kun tulee reissusta, siellä kotias-kareissa on melkoinen työ, nurmikot ja kasvimaat. Työmaalta on erinomaisesti järjestynyt vapaata harjoittelua varten. Aamulla kun katsoo kelloa, näkee että ehtii jonkin työn tehdä, ennen kuin kymmeneltä pääsee ampumaan – meillä saa ampua kello kymmenestä lähtien.

JE: Heti olympiavoiton jälkeen sanoit, että toivottavasti voiton myötä harjoittelumahdollisuudet parantuvat; teillä oli hieman haasteita ampumaradan kanssa. Ovatko harjoitteluolosuhteet parantuneet?

SM-N: Sähän oli viime kesänä erinomainen... Mutta ajallisesti ei ole tullut yhtään helpotusta. Voin harjoitella vain maanantaista torstaihin.

JE: Sillä pitäisi kuitenkin kulta saada leivottua?

SM-N: Niin, siinä voi harjoitella neljä päivää ja kolme menee harakoille.

JE: Niin, nyt menee asfalttite ampumaradalle asti, ja sekin on nimetty olympiavoittajan tieksi, että vaikka harjoittelemaan ei pääse, niin ovathan ne olosuhteet parantuneet. Ehkä tämä jonkinnäköisenä vinkkinä eteenpäin? Mutta käännetään katse tulevaan pariin vuoteen. Sanoit että pystyt näiden vuorokaudentuntien puitteissa yhdistämään siviilielämän ja urheilu-uran. Nyt kun tulee tiivis vuosi, muuttuuko se, painottuuko urheilu enemmän vai jatkuuko elämä samanlaisella kaavalla?

SM-N: Minusta tuntuu että painottuu koulunkäynti! Pojalla alkoi nimittäin eng-

lanninopiskelu – ja tuntuu että luen niitä kirjoja enemmän kuin poika. Alleviivaan kokeita varten tärkeitä asioita.

Joulukuussa lähdetään viikon harjoittelumatkalle ja vuoden lopussa kahden viikon reissulle. Lapset lähtevät kahden viikon matkalle mukaan, he ovat aina välillä mukana. Pitää katsoa ettei tulisi hirveästi koulutehtäviä mukaan, koska yleensä ne tehdään sitten lentokoneessa paluumatkalla.

Maailmancupit alkavat maaliskuussa, eli ennen sitä meillä ei ole lainkaan mahdollisuutta treenata Suomessa. Kaikki harjoittelureissut on tehtävä auringon alle.

JE: Missä on ”auringon alla”, jossa te käytte?

SM-N: Joulu-tammikuussa menemme Kanarialle. Tammikuun lopussa on Egyptissä kisa, joka on ihan OK ennen maailmancupia. Ja sitten jatketaan leiritystä siellä tai jossain muualla. Joka tapauksessa olosuhteet ovat jotakin muuta kuin lunta.

JE: Karsintajärjestelmä on pitkä ja vaativa. Osaatko kuvata millä karsintajärjestelmällä olympialaisiin mennään?

SM-N: Paikat jaetaan maailmancupeissa, joita ensi vuonna on neljä: Chile, Australia, Kiina ja Slovenia. Jokaisen kisan voittaja ja toiseksi sijoittunut saavat olympiapaikan. Tietenkin sillä ehdolla, että jos ensimmäinen tai toinen ovat maasta, jolla jo on paikka, ne eivät tietenkään saa toista paikkaa, vaan se siirtyy järjestyksessä eteenpäin maalle, jolla ei ole vielä paikkaa. Lisäksi olympiapaikan voi saada MM- ja EM-kisoissa. Kaikkiaan kuudessa kisassa on mahdollisuus se olympiapaikka ansaita. Sen jälkeen se on kiitos ja näkemiin, jos ei osu kohdilleen.

JE: Miten käytännössä käy, jos joku saa hankittua olympiapaikan alkuvaiheessa: jättävätkö he kilpailuja väliin vai tulevatko

koko kierrokselle mukaan?

SM-N: Reissut ovat aika pitkällä, Chilessä ja Australiassa asti. Mutta uskon että porukka kiertää silti kaikki, sillä kisat ovat aina vähän erilaisia. Se opettaa ja vaikuttaa hermoihin vähän toisella tavalla kuin jos harjoittelisi vain kotona. Kotona ammuttu ohikiekko ei häiritse niin paljon kuin maailmalla ammuttu kallis kiekko.

JE: Vielä siviilielämän ja urheilun yhdistämiseen palaan sen verran, että aviomiehenihän toimii myös valmentajana. Puhutko te paljon amunnasta kotona vai jätetäänkö se harjoituksiin, jossa puhutaan miten pitäisi toimia tai mitä tehdään seuraavaksi?

SM-N: Ei, kyllä tosi vähän puhutaan kotona amunnasta. Tietysti nyt juuri on se, että leirityksen järjestämisestä puhutaan, mutta eipä juuri jauheta sitä asiaa. Lähinnä se on että isäntä sanoo ”putsaa aseesi” – mutta olen senkin jättänyt valmentajan tehtäväksi...

JE: Eli valmentajan lisäksi myös huoltaja löytyy kotoa – tuohan on hyvin järjestelty.

SM-N: Minulla on mahdollisuus harjoitella kotona takapihalla. Siinä kun on pelto, laitaa siihen kiekonheittimen ja harjoitteen siinä näin talvisaikaan.

JE: Niin kuin kuivatreeniä, ei kuitenkaan kovat piipussa?

SM-N: Ei, ihan oikeasti.

JE: Tuohon ei ihan joka paikassa ole mahdollisuutta, vaikka asuu vähän sivummalta. Jos alkaa haulikolla ampua pihamaalaa tulee sininen auto pihaan nopeasti. Nähtävästi teillä on sekin puoli hyvin hoidettu?

SM-N: Tuttuja poliiseja!

JE: Sanoit että nyt on lomakausi, sitten alkaa treenaaminen. Mitä muuta treenaamiseen kuuluu kuin varsinainen ampuminen?

SM-N: Peruskunto. Minulla ei tarvitse olla mikään huippu-urheilijan kunto. Kun on pitkät kisapäivät, on kuumaa – hyvä peruskunto avittaa kyllä. Me ampujat emme välttämättä ole ihan hyvässä kunnossa.

JE: Kuulin juuri hyvän esimerkin urheilu-uran ja siviilielämän yhdistämisestä: vaikka kotoa löytyy päältäajettava ruohonleikkuri, Satu yleensä leikkaa nurmikon työnnettävällä leikkurilla. Ja nurmikkoo on kuitenkin sen verran – paljonko siihen kuluu aikaa?

SM-N: Kolmisen tuntia.

JE: Kolme tuntia pitää puskea, että saa nurmikon leikattua. Siinä on ihan hyvää peruskuntoharjoittelua!

SM-N: Olen menossa leikkaamaan nyt kun täältä pääsen.

JE: Voisitko kellottaa tuloksen meille, niin voidaan ilmoittaa internet-sivuilla?

SM-N: Siellä on kyllä niin paljon nyt lehtiä, että joudun tyhjentämään leikkurin kottikärryyn ja se ottaa enemmän aikaa.

JE: Onko yleisön joukosta kysymyksiä?

Kysymys: Kuinka monta hylsyä lentää harjoittelussa?

SM-N: Ei lennä, en yleensä hermostu vaan laitaa ne näitisti pois. Mutta tänä vuonna tulee sellaiset 21 000–22 000 kiekkoa, ja kun otetaan mukaan tuplalaukaukset, niin vajaa 30 000.

JE: Onko se paljon vai vähän? Eli tarkoitan sitä, tiedätkö minkä verran kansakilpailijat maailmalla harjoittelevat?

SM-N: Se on paljon. Sanotaan, että he ampuvat siinä 15 000–20 000 verran.

JE: Se on aika kiitettävästi!

Yleisökysymys: Jos voitaisit Lontoossa 2012 kultaa tai mitalin, vieläkö jatkaisit uraa sen jälkeen?

SM-N: Niin kauan kuin näkökykyni on ok, että tiedän mihin kiekko menee ja reaktiot toimivat niin ettei kiekko ole maassa kun herää, ja niin kauan kuin tämä lähtee omasta sydäimestä, niin kauan voi jatkaa. Ikä ei ole ongelma!

JE: Ei kysytä ikää.

SM-N: Neljäkymmentä tänä vuonna.

Yleisökysymys: Onko hirvet jo nurin?

SM-N: Mallusjoen porukalla on kolme nurin.

Yleisökysymys: Miten henkisen puolen valmennuksesi? Onko sinulla siinä erikseen valmentajaa vai miten se tapahtuu?

SM-N: Meillä on ollut mahdollisuus saada valmennusta KIHU:n [Kilpa- ja Huippu-urheilun tutkimuskeskus] kautta, mutta minä en ole käyttänyt. En ole sellainen ihminen, joka avautuu.

JE: Henkisestä valmennuksesta on ollut paljon puhetta. Olen kisareissuilla, esimerkiksi Pekingin olympiakisoissa, huomannut että ampujia yhdistää ainakin yksi asia. Ampuja voi olla hyvin sosiaalinen, iloinen – tai ujo ja sisäänpäin kääntynyt – mutta kukaan heistä ei kovin helposti räjähdä. He ovat tasaisia luonteeltaan tai ainakin hermoiltaan. Sieltä ei äksyjä löydy, oli sitten kyse haulikko-, kivääri- tai pistooliampujasta.

SM-N: Ehkä me haulikkoväki olemme räväkempiä verrattuna pistooli- ja kivääri-ampujiin. Heillä pitää olla täysi hiljaisuus kun tekevät työtään, siellä ei saa yleisö kohahdella eikä mitään.

Työskentely on korvien välissä. Olen itse kokenut tapauksen harjoituksissa, useamman kerran: nostan aseeseen, laitan pään tukkiin kiinni, ja tulee sellainen fiilis, että ei ole ihan se oikea juttu, mutta en laske asetta alas. Mutta ei se osu kiekkoonkaan. Ase saattaa olla ihan normipaikassa, mutta kun mieleen on tullut, että se ei ole kohdallaan, mutta ammun vaan – niin ei kyllä osukaan.

JE: Sellaista ajatusta ei voi olla, että katsotaan mihin laukaus menee?

SM-N: Ei, ja vaikka ajattelisi että ase on oikealla paikalla, se pitää laskea alas. Muistan myös kuinka silloin kun olin aloittanut tämän lajin, olin ampunut 24 puhdasta ja kävellessäni viitospaikalle ajatellin, että tulee ensimmäinen täysi sarja. Ei tullut.

Yleisökysymys: Miten media on kohdellut sinua?

SM-N: Siinä Pekingin jälkeen tuli paljon haastatteluita, lehtijuttuja ja televisiossa myös. Niitä en ole nähnyt, televisiohaastattelut olivat onneksi jo tulleet. Kaikki lehtijutut olen arkistoinut, laittanut lehden nimen ja päivämäärän, mutta mitään juttua en ole vielä lukenut. Sitten kun dementia rupeaa enemmän häiritsemään, luen mitä on tapahtunut ja mitä olen sanonut. Kaikki on tallessa, ja toki olen pääotsikoita lukenut. Ne ovat kaikki siellä leikekirjassa.

JE: Sen verran voin vihjata että ei siellä kauhean huonoja juttuja ole. Sinusta on aika vaikea tehdä mitään negatiivista. Hienoa että pääsit kesken kotitöiden tänne iloksemme. Oli kiinnostavaa kuulla kuuluisiasi. Kiitoksia!

Vs. rehtori Leena Kaivola,
Suomen Urheiluopisto

MITÄ VIERUMÄKI TARJOAA NUORELLE URHEILIJALLE?

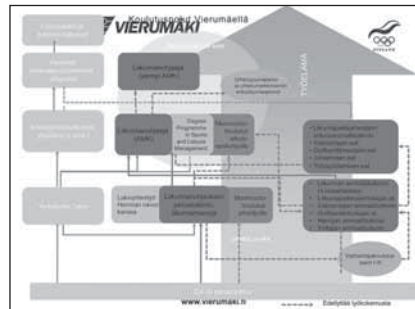

Käytän todella mielelläni tämän puheen-
vuoron ja mahdollisuuden kertoa, mitä
kaikkea me täällä Vierumäellä teemme –
tai ainakin pienen osan siitä. On mukavaa,
että olemme saaneet Olympia-Akatemian
istunnon tänne Vierumäelle. Edellisen ker-
ran Akatemian istunto oli täällä kymmenen
vuotta sitten. Nämä ovat aina hienoja tilai-
suuksia, sekä täällä oleville että niille, jot-
ka ovat saaneet mahdollisuuden käydä itse
Olympian kehdoissa. Heille se on varmasti
ollut huikea kokemus.

Nyt haluan esitellä teille Vierumäkeä ot-
sikolla ”Mitä Vierumäki tarjoaa nuorelle

urheilijalle?” – mikä hieman rajaa näkö-
kulmaa.

Vierumäki on perustettu yli 80 vuotta
sitten. Tahko Pihkala perusti Vierumäen
paikaksi valmentajien, urheilijoiden ja ur-
heilujohtajien kouluttautumiseen. Pihkala
oli ottanut mallia Varalasta, josta oli tehty
naisten urheilukoti tai voimistelukoti,
jos näin voidaan sanoa. Miehillä haluttiin
vastaavanlainen paikka ja se syntyi tänne
Vierumäelle. Täytyy sanoa, että niillä juu-
rilla edelleen ollaan. Vaikka toteutustavat
ovat nykyaikaisempia, alkuperäinen ajatus
on edelleen lähellä meidän sydäntämme:
kouluttaa valmentajia, urheilijoita ja urhei-
lujohtajia.

Täällä kampuksella toimii kaksi oppilai-
tosta: Haaga-Helian ammattikorkeakoulun
Vierumäen yksikkö, joka kouluttaa lii-
kunta-alalle, sekä Suomen Urheiluopisto.

Me tarjoamme täällä useita koulutuspolkuja, joita pitkin opiskelijat voivat edetä. Vierumäki tarjoaa peruskoulun käyneille liikunta-alan koulutuksessa kaiken sen, mitä Suomessa on tarjolla yliopistotason koulutusta lukuun ottamatta. Muutakin koulutusta on tarjolla, kuten johtamista, hierontakoulutusta ja niin edelleen. Vierumäestä on näin kehittynyt laaja-alainen, monipuolinen koulutuksen tarjoaja. Suomessa on 11 urheiluopistoa, joista Vierumäki on kaikkein suurin. Muistakin urheiluopistoista löytyy toki vastaavaa koulustarjontaa.

Ensin hieman Haaga-Helien ammattikorkeakoulusta, missä järjestetään nuorten liikunnanohjaaja-koulutusta, monimuoto-opetuksena liikunnanohjaajakoulutusta jo työssä käyville ja uusimpana koulutusmuotona ns. ylempi ammattikorkeakoulututkinto, jossa on toinen ryhmä parhaillaan käynnissä. Tämän lisäksi Haaga-Helia tarjoaa englanninkielistä koulutusta erityisesti pallopelien, jääkiekon ja mailapeliin valmentajiksi aikoville. Tässä Degree Programme -koulutuksessa on ollut, voitaisiin sanoa, osallistujia kaikilta mantereilta. On tietysti aika erikoista, että etelä-amerikkalainen jääkiekkovalmentaja tulee tänne meille koulutukseen, mutta niin vain eri lajit leviävät eri puolelle maailmaa. Vierumäki on tällä tavoin saavuttanut hyvän aseman jääkiekkovalmennuksessa.

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu tarjoaa myös urheilujournalismin erikoistumisopintoja, joita toteutetaan täällä Vierumäellä mediapajan kautta. Kun katsotte urheilulähetystisiä lähes millä tahansa kanavalla, niin näette joka kerta lähes poikkeuksetta meiltä valmistuneita toimittajia.

Urheiluopiston amatillinen perustutkinto on nimeltään liikunnanohjauksen perustutkinto. Se on 120 opintoviikon

koulutus urheilijoille pääsääntöisesti niissä lajeissa, joissa meillä on yhteistyötä Olympiakomitean ja lajiliittojen kanssa niin, että meillä on yhteispalkattuja valmentajia. Tämä on erinomainen systeemi, joka toimii muun muassa taitoluistelussa, painonnostossa, uinnissa ja koripallossa. Voimme luoda tänne opistolle harjoitusryhmiä, joissa urheilijat voivat harjoitella lähes kaksi kertaa päivässä, useamman harjoituksen joka tapauksessa viikon aikana ilman siirtymisiin ja muihin asioihin liittyviä esteitä.

Tämän lisäksi jotkut urheilijoista suorittavat kaksoistutkinnon, eli he voivat suorittaa ammatillisen perustutkinnon lisäksi lukio-opinnot Heinolan lukiossa. Esimerkkinä tällaisista ahkerista urheilijoista voi mainita painonnostaja Anna Everin, joka viime keväänä suoritti molemmat tutkinnot. Hän on myös menestynyt painonnoston arvokilpailuissa: jotkut pystyvät siis käyttämään ajan tehokkaasti hyväkseen.

Toinen urheiluopistuksen muoto on syntynyt yhteistyössä jalkapallon ja jääkiekon pelaajayhdistysten kanssa. Kymmenen vuotta sitten jalkapallon pelaajayhdistyksen silloinen toiminnanjohtaja Jyrki Rovio otti meihin yhteyttä kysyen, olisiko mahdollista kouluttaa jalkapalloilijoita liikunnanohjaajan perustutkinnolla. Jalkapalloa ja jääkiekkoa harrastaville urheilijoille tehdään melkein vuosittain kysely, jossa heiltä kysytään, miten he haluaisivat koulutautua. Joka vuosi kahdeksi tärkeimmäksi koulutuksen muodoksi nousevat liikunta-ala ja kaupallinen ala. Miettessämme eri mahdollisuuksia liikunta-alan koulutuksen osalta totesimme, että koulutus pitää rakentaa urheilun ehdoilla. Ajattelen tälläkin hetkellä niin, että jos halutaan palvelua urheilua ja urheilijoita, niin pitää löytää luovia ja innostavia koulutustapoja, jotka on rakennettu urheilun ehdoilla eikä toisinpäin.

Näin syntyi monimuotokoulutus, jossa urheilijat tulevat tänne kautensa jälkeen. Malleja on nykyään kaksi: kesä- ja talvilajien urheilijoille on suunniteltu oma koulutuksensa. Aikataulut on toteutettu osittain kahden suurimman lajin, jalkapallon ja jääkiekon ehdolla, eli kun keväällä kausi päättyy, niin jääkiekkoilijat tulevat lähijaksolle ollen täällä 10 viikkoa, ja sitten kun harjoitusjakso alkaa, niin opiskelijat lähtevät suorittaen opintojaan etäopiskeluna. Meillä on ollut koulutuksessa esimerkiksi NHL:ssä pelaavia ja aika monia Keski-Euroopassa amatitukseen pelaavia kiekkoilijoita. Sieltähän on aika helppo kauden päätyttyä tulla opiskelemaan tänne urheilun ohella. Lisäksi meillä on ollut opiskelijana esimerkiksi Keski-Euroopassa lentopalloa pelaava naisten maajoukkuepelaaja, joka on käyttänyt loma-aikansa siten että on tullut Vierumäelle opiskelemaan. Olemme siis pyrkineet löytämään muotoja, joilla palvella urheilijoita. Joskus on jouduttu törmäyskurssille jonkun valmentajan kanssa, mutta näihinkin tilanteisiin on kuitenkin tähän mennessä pääsääntöisesti löydetty ratkaisu.

Uutena koulutusmuotona meillä alkaa ”urheilijana kasvu ja kehittyminen” -koulutus. Itse asiassa se on jo alkanut uinnin osalta. Lähtökohtana on ollut luoda sellainen koulutusmuoto, jossa ne jotka miettivät vakavissaan huippu-urheilu-uralle lähtemistä, voivat tulla tänne urheiluopistolle esimerkiksi vuoden intensiivijaksolle, opetella harjoittelemaan niin kuin huippu-urheilija harjoittelee, elämään huippu-urheilijan elämää, valmentautumaan meidän valmentajiemme kanssa ja samalla näkemään, sopiiko tällainen elämäntapa itselle. Uinnissa on siis jo aloitettu nuorien kanssa: nuorimmat heistä ovat 13-vuotiaita. Oppilaat tulevat monimuotokoulutukseen viikonloppuisin, jolloin heille opetetaan urheilijan uralla tarvittavia taitoja, esimerkiksi kielitaitoa, oman itsensä johtamista,

harjoittelun ohjelmointia ja vammojen ehkäisyä. Näiden asioiden osaamisella on suuri merkitys urheilijan harjoittelussa: urheilijan on tärkeää tiedostaa oma harjoittelunsa – ymmärtää, miksi näin tehdään ja mikä harjoituksen tavoite on – eikä vain tehdä harjoitusohjelmia sen mukaan mitä valmentaja on sanonut. Tämä UKK-koulutus, urheilijoiden kasvu ja kehittyminen, toimii yhteistyössä meidän yhteis-palkkausvalmentajiemme kanssa.

Tämän lisäksi ottaisin esiin esiintymistaidon koulutuksen urheilijoille, mitä me olemme tehneet yhteistyössä Olympiakomitean kanssa. Tätä koulutusta ovat tilanneet myös lajiliitot ja seurat, ja tietysti myös meidän omissa koulutusohjelmissamme olevat nuoret urheilijat saavat myös tätä koulutusta. Huippu-urheilija joutuu jatkuvasti kohtaamaan median, ja miettimään minkälaisia vastauksia antaa ja miten siinä tilanteessa toimia. Me olemme myös kouluttaneet urheilujohtajia tässä samassa asiassa. Median merkitys tuntuu koko ajan kasvavan tällä sektorilla.

Kansainvälistä yhteistyötä pyrimme tekemään niin, että myös urheilijaopiskelijat voisivat hyötyä siitä. Meillä on mahdollisuus toteuttaa urheilijavaihtoja, josta hyvänä esimerkkinä oli monimuotokoulutuksessamme ollut yleisurheilija, kymmenottelija, jolle järjestimme opiskelijavaihdon työharjoitteluun kevättalvella Espanjaan erääseen harjoituskeskukseen. Tämä kävi hänelle varsin mainiosti, sillä ulkomaanharjoittelu sattui juuri sopivasti harjoitusohjelmaansa. Eli tällä tavoin voimme käyttää hyväksi niitä mahdollisuuksia, mitä oppilaitoksellamme on, ja auttaa urheilijan harjoittelua.

Toisena esimerkkinä nostaisin esiin kansainväliset hankkeet. Tällä hetkellä EU-komissiolla on meneillään Dual Career-ohjelma, jossa mietitään erilaisia vaihto-

ehtoja urheilu-uran ja koulutuksen yhdistämiseen. Sama teema tuntuu siis olevan pinnalla monissa eri Euroopan maissa. Olemme mukana komission perustamassa ja ruotsalaisen Bosön urheiluopiston hallinnoimassa hankkeessa, josta toivon mukaan saamme ideoita ja ajatuksia siitä, miten muualla maailmassa on näitä asioita ratkottu. Nämä ideat palvelevat vastaavasti meidän urheilijoitamme sekä urheilu- ja lajiliittojamme.

Tähän liittyy kysymys siitä, mitä urheilussa voidaan oppia ja miten voidaan tehdä näkyväksi se, mitä urheilussa opitaan. Tässä onkin meille kaikille haastetta: luoda muoto, vaikkapa portfolio, jossa urheilijat voisivat tehdä näkyväksi kaiken sen, mitä he oppivat urheilussa. Urheilussa joutuu kohtaamaan paljon enemmän asioita kuin normaalin nuoren elämään kuuluu, joten urheilun avulla voidaan oppia monia seikoja, joita voidaan myöhemmin hyödyntää sekä opiskelussa että työelämässä.

Esimerkkinä vielä suunnitteluasteella oleva asia: Mietimme tällä hetkellä yhteistyössä Jääkiekkoliiton kanssa, miten jääkiekon nuorten maajoukkueiden valmentautumista voitaisiin tehostaa. Kuten tiedätte, Suomella on kotikisat jääkiekossa sekä vuonna 2012 että 2013. Näiden kotikisojen avulla toivotaan saatavan rahoituspohjaa jonkinlaisen koulutusratkaisun järjestämiseksi. USA:sta otetun mallin mukaisesti yhdistettäisiin koulutus ja harjoittelu: koottaisiin joukkue tänne. Pelaajat ovat tullessaan 16-vuotiaita ja ovat täällä kaksi vuotta, opiskelevat mei-

dän malliemme mukaisesti joko liikunnanohjaajan perustutkintoa tai lukio-opintoja. Jääkiekkoilijat ovat yleensä varsin tiukasti kiinni omissa seuroissaan, ja nämä yleensä haluavat pelaajansa takaisin 18-vuotiaina. Tämän jälkeen jääkiekkoilijat opiskelisivat vielä kaksi vuotta omilla paikkakunnillaan tai sitten meillä monimuoto-opiskeluna liikunnanohjauksen perustutkintoa. Tällaista mallia siis kaavailemme tällä hetkellä. Tässä on tietysti vielä monta asiaa mietittävänä: usein pienet asiat ratkaisevat ja pitää miettiä tarkasti, miten tällainen kokonaisuus toteutetaan. Tämä olisi joka tapauksessa aivan uudellinen aluevaltaus suomalaisessa urheilukulttuurissa ja toimintatavassa. Yksilöurheilussa tällaisia malleja ehkä on olemassa ja niitä onkin helpompi rakentaa, mutta joukkueurheilussa tämä olisi aivan uudellinen kokeilu.

Olen puhunut tässä erityisesti koulutuksesta, koska yksi meidän päätehtävistämme on koulutus ja erityisesti urheilijoiden koulutus. Vierumäki on toki myös loistava harjoituspaikka, jossa on hyvät olosuhteet monille lajeille, joissakin lajeissa – kuten jääkiekossa ja ammunnessa – aivan maailman huippuluokkaa. Tämän lisäksi meillä on paljon erilaista osaamista. Tänään on opittu, että ei riitä että on hyvä, vaan pitää olla paras. Monissa muissakin paikoissa on loistavaa osaamista, mutta kyllä meillä täällä on hyvät valmentajat, oheispalvelut ja olosuhteet. Niitä voimme tarjota täällä kaikille nuorille urheilijoille riippumatta siitä, ovatko he mukana meidän koulutusohjelmissa vai eivät.

SUOMEN OLYMPIA-AKATEMIA

SUOMEN OLYMPIA-AKATEMIAN 25. ISTUNTO 9.10.2010 SCANDIC VIERUMÄKI -HOTELLISSA

OHJELMA

- 08.30 Ilmoittautuminen ja kahvi
- 09.00 AVAUS
SOA:n puheenjohtaja Petri Haapanen
- 09.15 PÄIJÄT-HÄMEEN LIIKUNTA JA URHEILU RY:N TERVEHDYS
Puheenjohtaja Esko Kolli
- 09.30 SUOMEN OLYMPIAKOMITEA RY:N TERVEHDYS
Varapuheenjohtaja Pia Nybäck
- 09.40 HUIPPU-URHEILUN MUUTOSRYHMÄN TAVOITTEET
Työryhmän vetäjä Jukka Pekkala
- 10.25 Tauko
- 10.40 RAKKAUS- VAI JÄRKIAVIOLIITTO – Urheilu mediassa
Päätoimittaja Reetta Meriläinen, Helsingin Sanomat
- 11.30 Ryhmäkuva
- 11.45 Lounas
- 12.45 TYÖPAJAT
1) Seuratoimijat, Urheiluseuran rooli nuorten olympiakasvatuksessa,
puheenjohtajana SOA:n kunniapuheenjohtaja Anja Järvinen
2) Opettajat, SOA:n olympiakasvatusmateriaali kouluille,
puheenjohtajana liikunnan ja terveystiedon lehtori Oskar Breilin, Vääksyn Yhteiskoulu
- 14.15 Kahvi
- 14.30 URHEILIJAHAASTATTELU
Olympiavoittaja Satu Mäkelä-Nummela
- 14.50 MITÄ VIERUMÄKI TARJOAA NUORELLE URHEILIJALLE?
Vs. rehtori Leena Kaivola, Suomen Urheiluopisto
- 15.10 ISTUNNON YHTEENVETO
- 15.30 PÄÄTÖS
- DIPLOMIEN JAKO

SUOMEN OLYMPIA-AKATEMIAN 25. ISTUNTO 9.10.2010 SCANDIC VIERUMÄKI -HOTELLISSA

OSALLISTUJAT

Aakala Seija	Hollolan kunta	Valtuuston jäsen
Aalto Liisa	Vierumäen Jytinä	Johtokunnan jäsen
Ahola Arto	Suomen Liikunta ja Urheilu	Development Director
Ahtiainen Ella	Haaga-Helia AMK	Opiskelija
Anttonen Antti	Hollolan kunta	Liikuntavastaava
Aromaa Timo	Sysmän kunta/Sysmän Sisu	Luottamushenkilö
Breilin Oskar	Vääksyn yhteiskoulu	Lehtori, SOA:n jäsen
Brüll Peter	Suomen Olympiakomitea	Projektipäällikkö
Elo Jari	Suomen Olympiakomitea	Markkinointi- ja viestintäpäällikkö
Haapanen Petri	Suomen Olympia-Akatemia	Puheenjohtaja
Hakala Heikki	Hartolan kunta	Valtuuston jäsen
Halme Tuula	Kirkkonkylän koulu Nastola	Luokanopettaja
Hammar Anne-Marja	Tampereen Uimaseura	Valmentaja
Harttunen Heljä	Heinolan Talviuimarit	Puheenjohtaja
Hellsten Jarkko	Lahti Ringette	Puheenjohtaja
Hietämäki Pertti	Asikkalan kunta	Kunnanhallituksen jäsen
Hintikka Matti	Suomen Urheilukirjasto	Osastonjohtaja
Huotari Ismo	Haaga-Helia AMK	Liikunnanohjaajaopiskelija
Huotari Katja	Suomen Antidopingtoimikunta	Testauspäällikkö, SOA:n jäsen
Hurri Virpi	Lahden Taitoluistelijat	Puheenjohtaja
Huutanan Reima	Artjärven kunta	Valtuuston jäsen
Härkönen Asko	Suomen Olympiakomitea	Kehityspäällikkö
Ijäs Tero	Triathlon Club Heinola	Sihteeri
Jahkola Emilia	Haaga-Helia AMK	Opiskelija
Järvinen Anja	Suomen Olympia-Akatemia	Kunniapuheenjohtaja
Kaibald Liis	Viron Olympia-Akatemia	Johtokunnan jäsen
Kaivola Leena	Suomen Urheiluopisto	Vs. rehtori
Kangasniemi Eero	Haaga-Helia AMK	Liikunnanohjaajaopiskelija
Karhunen Lauri	Haaga-Helia AMK	Liikunnanohjaajaopiskelija
Kauppi Matti	Eduskunta	Kansanedustaja
Kerijoki Harri	Heinolan kaupunki	Valtuuston jäsen
Keskipasma Raine	Orimattilan Seudun Urheiluamput	Puheenjohtaja
Kettunen Matti	Asikkalan kunta	Vapaa-aikavastaava/liikunta
Kilpinen Juha	Järvelän Jänne	Puheenjohtaja
Kivelä Mikko	Itä-Häme	Toimittaja
Kivisaari Tiina	Suomen Olympiakomitea	Hallituksen ja SOA:n jäsen
Knuutila Anssi	Lahti Ultimate Club	Valmentaja
Kokko Ismo	Loviisan kaupunki	Valtuuston jäsen
Kokkonen Anita	Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu	Seuratoiminnan aluekehittäjä
Kolli Esko	Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu	Puheenjohtaja
Korkalainen Timo	Salpis	Puheenjohtaja
Koskimäki Teemu	Haaga-Helia AMK	Liikunnanohjaajaopiskelija
Kuusinen Jaana	Suomen Urheiluopisto	Opiskelija
Könönen Päivi	Orimattilan Seudun Urheiluamput	Sihteeri

Laakso Vilho	Asikkalan Ampumaseura	Puheenjohtaja
Lahtinen Veikko	Sysmän kunta	Valtuuston jäsen
Lario Erkki	Orimattilan Latu	Johtokunnan jäsen
Laurila Osmo	Vierumäen Jytinä	Puheenjohtaja
Lehtinen Esa	Itin kunta	Valtuuston puheenjohtaja
Lehtosalo Eevakaisa	Sysmän Sisu/Sysmän kunta	Liikunnanohjaaja/luokanopettaja
Lemettinen Timo	Lahti Ultimate Club	Varapuheenjohtaja
Liitiäinen Pasi	OK Orient	Valmennuspäällikkö
Linkoheimo Jaakko	Haaga-Helia AMK	Liikunnanohjaajaopiskelija
Loponen Jari	Hurjat-Ukot	Rahastonhoitaja/ korttelijoukkueenvetäjä
Lönnqvist Miikka	Hämeenkosken kunta	Kunnanhallituksen jäsen
Malm Pentti	Hollolan Nasta	Puheenjohtaja
Malmsten Olavi	Orimattilan Seudun Urheiluampujat	Kunniapuheenjohtaja
Mattila Riikka	Suomen Urheiluopisto	Opiskelija
Mentu Jussi	Vuolenskosken koulu	Rehtori
Meriläinen Reetta	Helsingin Sanomat	Päätoimittaja
Mikkola Matti	Sirkkulahden Tikka	Hallituksen jäsen/sihteeri
Mäkeläinen Sari	Pertunmaan kunta/sivistysosasto	Koulutoimenjohtaja-rehtori
Mäkelä-Nummela Satu		Olympiavoittaja
Nieminen Juri	Asikkalan kunta	Kunnanjohtaja
Nybäck Pia	Suomen Olympiakomitea	Varapuheenjohtaja
Oksanen Mikko	Kanavan Pallo-80	Puheenjohtaja
Olkkonen Pekka	Luhangan Ampujat	Sihteeri
Pakkanen Lasse	Nastolan kunta	Valtuuston varapuheenjohtaja
Pasanen Arto	Armas Valste yleisurheiluklubi	Perustajajäsen
Pekkala Jukka		Huippu-urheilun muutosryhmän vetäjä
Pekkola Mirja	Loviisan Ampumaseura	Jäsen
Pellinen Mairit	Suomen Urheiluopisto/HH	Kv-koordinaattori
Pennanen Ohvo	Laittialan Luja	Lentopalloilija
Pesonen Ella	Heinolan kk:n Kisa	Puheenjohtaja
Pohja Irma	LIITO	Jäsen
Puhakainen Heli	Lappeenrannan kaupunki	Päiväkodinjohtaja, Lappeen päiväkotii
Pylkkö Arja	Savitaipaleen Naisvoimistelijat	Johtokunnan jäsen
Raitala-Heikkinen Inari	Suomen Olympiakomitea	Toimistopäällikkö, SOA:n jäsen
Rantala Keijo	Padasjoen Yritys	Jäsen
Ratasvuori-Keto Katri	Asikkalan kunta	Valtuuston jäsen
Rautanen Laura	Haaga-Helia AMK	Opiskelija
Reinikka Sami	Nastolan kunta/Valtuusto	Teknisen lautakunnan puheenjohtaja
Remmelkoor Reele	Viron Olympia-Akatemia	Toimitusjohtaja
Riski Minna	Lahti Ultimate Club	Puheenjohtaja
Rokala Eija	Orimattilan Jymy	Yleisurheilujaoston sihteeri
Romppanen Heikki	Orimattilan Seudun Urheiluampujat	Nuorisopäällikkö
Ruokosalmi Johanna	Lahden Sugata, Rudolf Steiner -koulu	Pj., luokanopettaja
Rusila	Pekka	Heinolan kaupunki
		Valtuuston ja hallituksen jäsen
Ruuska Veikko	Nastolan kunta	Valtuuston jäsen
Ruuskanen Raija	Orimattilan Jymy	Yleisurheilujaoston jäsen
Ruutiainen Maria	Haaga-Helia AMK, Vierumäen yksikkö	Lehtori

Räihä Timo
Saarenpää Virpi
Saari Esko
Saittakari Seija
Salo Tuulia
Salonen Jari

Sankari Jeremias
Seppä Matti
Sipari Risto
Skinnari Jouko

Suhonen Virpi
Turunen Risto
Tuunainen Sari
Uusi-Uitto Maija-Liisa
Valkonen Jouko
Vavuli Hanna
Widenoja Riikka
Vihervaara Kirsi-Marja
Viinamäki Anette
Viinamäki Anne
Viinamäki Ari
Villikka Aino
Wirta Mikko
Virtanen Arto
Virtanen Maritta
Vuolle Jouko
Vuori Heikki
Vuori Riitta
Väänänen Ilkka

Lahden kaupunki
Heinolan kaupunki
HU-46
Heinolan Ampujat
Hollolan kunta

Hartolan kunta
Heinola, kaupunginhallitus
Selänpään koulu
Eduskunta

Nastolan kunta
Heinolan Isku
Suomen Olympiakomitea
Asikkalan kunta
Karkkulan koulu ja PHLU
Lahden Taitoluistelijat
Tampereen Uimaseura
Heinolan Latu
Kukonharjan koulu, Nakkila

Lapinjärven kunta
Lahden Purjehdusseura
Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu
Hartolan kunta
YLE Urheilu
Salpausselän lukio
Salpausselän lukio
Päijät-Hämeen Urheiluakatemia

Valtuuston jäsen
Valtuuston jäsen

Rahastonhoitaja
Valtuuston jäsen
Päijät-Hämeen
Koulutus konsernin
kuntayhtymän hallituksen pj.
Sivistyslautakunnan jäsen
Kiinteistöinsinööri
Rehtori
Kansanedustaja,
talousvlk:n puh.joht.
Valtuuston ja hallituksen jäsen
Puheenjohtaja
Tiedottaja, SOA:n jäsen
Valtuuston jäsen
Rehtori, hallituksen jäsen
Toiminnanjohtaja
Juniorivalmentaja
Puheenjohtaja

Kunnanvaltuuston puheenjohtaja
Hallituksen jäsen, kilpailutmk pj.
Aluejohtaja
Valtuuston jäsen
Toimittaja
Rehtori
Opinto-ohjaaja
Tutkimusjohtaja

SUMMARIES IN ENGLISH

OPENING ADDRESS

Petri Haapanen
President, Finnish Olympic Academy

According to the Olympic Charter, the goal of the Olympic Movement is to contribute to building a peaceful and better world by educating youth through sport in the spirit of friendship and mutual understanding.

In 1987 the Finnish Olympic Committee founded the Finnish Olympic Academy and entrusted it with the task of promoting and publicising the values of the Olympic Movement in Finland. The purpose of the yearly Sessions of the Olympic Academy is to disseminate information on the activities of the Academy. Their subjects range from current affairs of the Olympic Movement to Olympism and the ethical and educational aspects of sports and physical activity.

The educational goals of the Olympic Movement are concurrent with those of the Finnish system of national education. Therefore it is quite natural that the Finnish Olympic Academy has for the past 15 years co-operated with elementary schools and daycare centres. For this purpose the Olympic Academy has created a package of teaching material called "Citius, Altius, Fortius", which contains information on the past and present of the Olympic Games, their ceremonies, traditions and symbols.

In the past few years we have also been active in field work among young athletes. This year we visited training camps of Finnish Olympic hopefuls to talk about the values of the Olympic Movement. For sports clubs we have a project that is focused on events on the International Olympic Day, 23 June.

GREETING FROM THE FINNISH OLYMPIC COMMITTEE

Pia Nybäck
Vice President, Finnish Olympic Committee

The Finnish Olympic Committee, which was founded in December 1907, has several responsibilities: it co-ordinates, develops and supports elite sport in Finland and represents its interests in front of authorities and the society at large, supports the preparations of Finnish athletes for the Olympic Games and selects and provisions Finland's Olympic teams.

The Council of the Finnish Olympic Committee consists of elected representa-

tives of its 56 member sports associations and holds two sessions in a year. The Council elects the Board of the Olympic Committee for a four-year term. Daily operations of the Committee are run by the office staff of twelve employees led by the Secretary-General Jouko Purontakanen. The Olympic Committee is assisted in its work by several expert groups and committees, one of which is the Finnish Olympic Academy.

Even today the Olympic Movement is based on the philosophy and values of Olympism: fair play, co-operation, tolerance and the harmonious working of mind, will and body. These objectives are achiev-

able in elite sports as well as in physical education of children and young people.

The mission of the Finnish Olympic Committee is to “promote and develop success-oriented and ethically sustainable Finnish elite sports”. Its long-term vision is that Finnish athletes are successful at international competitions in a wide range of sports. The short-term objective is to identify the right ways and means to develop the basis for this kind of success. During the past decade the Olympic Committee has put special emphasis on holistic coaching and developed various support measures that cover the entire span of an elite athlete’s career from youth ranks to transition to post-career life.

It is important that the Olympic idea is being promoted in Finland in many fronts. The Finnish Olympic Academy does valuable work in the field of Olympism, as do

schools and sports clubs in their day-to-day activity among children and young people. Elite athletes likewise strive for excellence according to the values derived from the Olympic idea.

I have been involved in sports all through my life in different roles, as an elite shooter, as coach of junior athletes, as organisation activist and as a parent of an eager young athlete. I can assure you that the development of an elite athlete is possible only in an environment where there is mutual co-operation, fair play and joy that comes from sport, effort and success. It is our responsibility as adults to ensure that young people of different ages and skill levels find and maintain this joy, experience success and learn how to bounce back from occasional failures. This is a way for us to contribute to the general well-being of our society.

GOALS OF THE NATIONAL ELITE SPORT DEVELOPMENT PROGRAMME

Jukka Pekkala

Leader of the National Elite Sport Development Programme

The National Elite Sport Development Programme started its work in September 2010. Our team of six people will examine the current state of Finnish elite sports and make recommendations for its comprehensive reform.

During its first month of operation our team has concentrated on forming its vision of Finnish sports: what is the framework of elite sports in our country? During this weekend alone we will meet a total of one thousand people in different seminars. We have given a lot of thought to how to

put to use all their experience, vision and skills. What we are looking for are answers to two fundamental questions concerning Finnish elite sports:

- 1) What to change?
- 2) What to keep?

It truly is our hope that as many Finns as possible start to think about these questions.

Our goal is excellence of the athlete. The person involved in sport must always be in focus, whether he or she is 5, 15 or 25 years old. One of the problems here in Finland has been that we have thought too much about structures. According to the media, the job of our Development Programme is to reform the structures of Finnish elite sports. It ought to be quite the other way round! At first we have to think

about the person, what should happen to him or her in different periods of age. Then we must think about ways and means to do things – and only finally work out the necessary structures.

What we need is an atmosphere of joy, excitement and passion, of making things together. Our member Mika Kojonkoski, who has a wealth of experience of working in Norway, has described the situation in the following way: in Norway the structures of sport force people to work together, whereas in Finland the structures force you to work alone.

What was in the centre of attention at the Beijing Games of 2008 as well as at Vancouver 2010? The number of Finnish medals. Medal count is important in measuring the end result, but we in the Development Programme have started to look for other ways of evaluating performances. The ethical questions of sport are very important: people must be able to trust that if their children want to become elite athletes, they have made an ethically sound choice.

The Development Programme has two and a half years to prepare its final report. Our dream is that in the year 2020 a young Finnish athlete will know that he or she has the same opportunities as athletes of same age in other countries. By that time our system of sports academies will have developed to its full extent, so that young Finnish athletes receive full professional support in their sport training, education and personal growth.

Finland already has an existing network of sports academies, and their role will continue to grow in the future. This shows that we do have ingredients of success in Finland – we do not have to start from scratch. Striving for excellence means that everywhere there are things that can be done just a little bit better.

Our team has now operated for one month. Two and a half years still seems a long time. We are expected to produce results sooner rather than later, perhaps 80 % in the short run (2011–12) and 20 % later. We ourselves see things otherwise. We must dig deep, which means that most of the results will only come in the long run. Some issues can be dealt with faster, and we shall make propositions along the way accordingly. The way we see our work, 20 % of results will come in the short run, 80 % later.

The team of the Development Programme was nominated by the Finnish Olympic Committee. We have been given much independence but no jurisdiction. That is why we want to be involved in ongoing processes, such as preparation of strategy of the Olympic Committee. National strategy for youth and children's sport is likewise on the drawing board. We are also ready to support the Olympic Committee in its current operations, such as preparations for London 2012 and Sochi 2014. As far as sports politics is concerned, we will monitor the preparation of the new Government Programme due next spring.

We will organise seminars and discussion events on various aspects of sports and physical activity. Presently under consideration is an international forum where we will invite experts from countries where similar elite sports reform programs are under way, such as New Zealand, Canada and Norway. We do not intend to copy other countries' solutions, but we will undoubtedly gain from their experiences.

Other people to consult are Finnish top experts in other fields, such as artists and scientists. We intend to hold group meetings on different themes where more research is needed, for example on the concept of talent.

Sports club work, coach training and fa-

cilitation of coaches' work are decisive ingredients of success. We need to rethink these aspects from the viewpoint of the individual athlete instead of structures. As for the structures, we need to find out what kind of structures best support the athlete. First of all, we need to realise that all this calls for joint effort of all people involved. Resources will not be a problem. Much bigger issue is that we need to build a culture of doing things together.

Dear friends! I have told you about what our team has done during its first month of operation. Many of you may have expected more concrete proposals. I have only intended to delineate our field of work. The Development Programme will not change Finnish elite sports. That will be done by everyone involved in the process. This is a huge amount of people, and I believe that by working together we will achieve the best possible results.

SPORT AND THE MEDIA – MARRIAGE OF LOVE OR CONVENIENCE?

*Reetta Meriläinen
Editor in Chief, Helsingin Sanomat*

Does sport need the media? When does an athlete become a public person? Competitive elite sport produces collective experiences and cultural entertainment. Media relays these experiences and emotions to the public. Elite sport needs the media, because most of its funding depends on visibility on the media.

Some athletes may even become addicted to media publicity. But they ought to bear in mind that media is a capricious and two-faced being. On a good day journalists are the athlete's best friends, but on the moment of defeat they will easily turn their back. Sports journalism tends to be either black or white, whereas in life there are always shades of grey.

Does the media need sports? Major sports events attract millions of television viewers. TV channels fight for broadcast rights of the most popular sports. The sports pages of my newspaper, Helsingin Sanomat, have about 600,000–700,000 readers daily at normal times, but well over a million during major events, such as the Olympic

Games. Interest in sports is clearly gender-sensitive. Many men and boys have learned to read newspapers through the sports pages. The front pages are dedicated to politics and economics; they belong to the world of cognition. By contrast, the sports pages are also about skills and emotions. The newspaper as a whole thus needs sports as a balancing influence.

What do I expect from sports journalism? First of all, emotions! The pulse of the event, the emotions of athletes, coaches and spectators should be relayed to the public. The journalist himself or herself should also be allowed to get excited, to grasp the feel of the moment. I also expect skillful journalism: fluent penmanship, expert analysis and psychological insight. The journalist must know how to ask the right questions but also to listen to the answers and understand them. Knowledge of the sport is always important, even if the journalist does not necessarily need to be a master of trivia. He or she must never lose capability for sound analysis, no matter how exciting the circumstances are. Fairness must always be preserved. Humour is also too often found wanting in the sports pages.

Sports journalists need to cherish their professional skills. I am worried that the most

talented writers are not attracted to sports journalism. This seems to be a global phenomenon: good sports writers are in short supply everywhere. Sports journalism is hard work and often done at hectic pace in uncomfortable hours. A sports writer must know all the skills of the trade and put them to use faster than in any other form of journalism. In fact, I recommend the sports desk as a useful learning experience to all beginning journalists.

What do I expect from Finnish elite sports? Well, success from time to time! People must have reasonable chances to see their favourite athletes win sometimes, otherwise they may lose interest. From sports leaders I expect professionalism, so that organisational hindrances do not prevent athletes from doing their work. Humility is likewise needed: if we cannot do something by ourselves, we must not be too proud to ask for help abroad.

We also need to do open and honest soul-searching. Why do Finnish athletes so often seem to underperform at major competitions? Why do so many young Finnish athletes who have been successful at youth championships disappear from view when they grow up? Is our level of coaching really as high as what we have been told? Do Finnish athletes lack motivation or ambition? I expect openness in dealing with problems. Telling unpleasant truths does not hurt, ignoring or hiding of them does.

The media world is undergoing a huge transformation. There is no more “online”

and “offline”: people can read the news everywhere and whenever. Many, especially young people, are already “hyper-connected”, constantly hooked on one or several media outlets. Yet there are still others who are completely disconnected, happy to read books or newspapers. We as journalists must be able to reach both sets of people.

The way of following sports is also changing. People do not go to sports events nowadays, nor do groups of friends watch sport on television together any more. These days people watch football matches at home and comment on the bad referee by tweeting to their buddies. What used to be a communal experience has become atomised and moved into the private sphere.

The media must adapt to these changes by listening to people’s needs. Whereas in the past the media used to think of itself as the alert guard dog of society, today its role is to provide services to the public.

So I have come to the conclusion that in today’s world sports and the media are facing similar challenges. Both must learn to adapt to changing trends and refresh their content. This calls for both ambition and humility, both inspiration and perspiration.

Finally, my answer to the question that I put in the beginning is: the union of media and sport is a marriage of convenience and not a little love.

.....

ATHLETE INTERVIEW

Satu Mäkelä-Nummela

Olympic champion in women's trap shooting in Beijing 2008

Interviewed by Jari Elo, Marketing and Communications Manager, Finnish NOC

Q: We have had a very hot summer but now the weather is getting cooler. What have you been doing in the summer?

A: *I have been practicing. My results have not been quite as good as I had hoped, but no matter, I must train harder. Next year will be a deciding year.*

Q: Let's go back to Beijing 2008, where you won Finland's first Olympic gold medal in six years. You led the competition after the qualifying round. What were you thinking before the final round?

A: *I didn't feel any tension at all when I walked to the shooting range. I just looked at the crowd – usually there are no crowds at all in our sport – and I just remember wondering that our team chief Kari Niemi-Nikkola had also come to watch.*

Q: At the same time in the building next door Henri Häkkinen had just won bronze for Finland in air rifle shooting. Did you receive the news before your final?

A: *Yes, I did. I myself had only targeted a place in the final, so it was a kind of clean slate for me. My coach had told me that I lead the competition but at no stage did I think about my chances in the final. Usually if you start thinking about the "ifs", you have already lost it. I just felt good and relaxed going into the final.*

Q: Did you follow the other shooters or did you just concentrate on your own performance?

A: *I didn't even know what the others had done. When I had fired my last shot, I looked at the scoreboard and saw that*

four others had finished behind me, and that the last shooter, Zuzana Štefečeková of Slovakia, was two points behind with only one shot left. Only then I realised: this is it!

Q: One detail interests me: if a shooter misses a shot, how does he or she concentrate on the next one?

A: *I usually don't dwell on a missed shot because that only reinforces it. Of course it irks you but if you can't leave it behind you'll soon make more mistakes. Each shot is like a start of a 100-metre race: you have to give your full attention to each one.*

Q: Winning Olympic gold made you quite a celebrity here in Finland. You were wanted for all kinds of interviews and even for Finland's "Dancing With the Stars" show.

A: *Yes, I would have wanted to go there!*

Q: Now that things have quieted down a bit, do you have time enough to concentrate on training next year?

A: *Yes. Now in autumn I have two months of rest, but full training starts in December.*

Q: You are a mother and you also have a day job. How can you combine all that with an elite sports career? After all, many of your competitors are full-time professionals.

A: *There are 24 hours in a day. I sleep for about 8–9 hours. Luckily my employers give me a lot of free time for training, but there is still the housework and gardening to do...*

Q: After your gold medal you hoped that your training facilities will improve. Has that happened?

A: *Well, I can still train at my local shooting range only from Monday to Thursday, so three days are wasted.*

Q: Let's talk about the next two years. You will have a tough competition schedule

next year. Will you concentrate more on training than before?

A: I think I will concentrate more on schoolwork! My son has started learning English and I do believe that I've read more of those textbooks than he does! In December we will make a two-week training trip to the Canary Islands and the kids will come too. The World Cup season begins in March, and we have no chance to train in Finland before that.

Q: The Olympic qualifying process for London is long and arduous. Would you describe the system for us?

A: The Olympic quota places in women's trap shooting are distributed in four World Cup competitions next year: in Chile, Australia, China and Slovenia. There are two tickets at stake in all of them. Olympic places can also be won at the World and European Championships, so all in all there are six chances to win a ticket to London.

Q: Your husband also serves as your coach. Do you talk a lot about shooting at home or do you leave it to the training sessions?

A: We talk very little about shooting at home, if you don't count talking about making arrangements for training camps. My husband also takes care about my guns. I can practice shooting at our back yard in the winter. There is a large cornfield next to our house and we have no close neighbours.

Q: What else do you do in training except shoot?

A: Basic physical training. We shooters don't have to be top fitness athletes but good physical condition always helps.

Question from the floor: How many shots do you fire in training?

A: All in all, this year I have shot down about 21,000–22,000 clay targets.

Q: How many do your competitors do?

A: Perhaps about 15,000 to 20,000.

Question from the floor: Do you intend to continue your career after the London Games?

A: As long as my eyesight and my reaction level stay good enough and as long as my heart says so, I don't see why not! Age is not a problem!

Question from the floor: Do you have a coach for mental training?

A: We have recourse to experts at the Research Institute for Olympic Sports in Jyväskylä, but I have not used them.

Jari Elo: I have learned that shooters have one thing in common. They may have an extrovert or introvert mindset but never an explosive one. They always have a calm disposition and steady nerves.

A: Well, perhaps we shotgun shooters are more flamboyant than pistol or rifle shooters. They must have absolute silence when they work, we are not so picky. Anyway, it all takes place between your ears.

Question from the floor: How has the media treated you?

A: I haven't even seen what they said and wrote about me after Beijing. I have archived all the newspaper stories but have not read them yet. Then at old age, when I start forgetting things, I can read about what I have said and done.

Jari Elo: I can tell you right now that there are no bad stories. It is so difficult to find anything negative to write about you. Thank you for taking time to visit us!

Suomen Olympiakomitean pääyhteistyökumppanit

Suomen Olympiakomitean mediakumppani

Suomen Olympiakomitean yhteistyökumppanit

SUOMEN OLYMPIAKOMITEAN RAHOITUS MUODOSTUU OLYMPIADEITTAIN NOIN 2/3 OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JAKAMISTA VEIKKAUSVOITTOVAROISTA JA 1/3 OMASTA VARAINHANKINNASTA, JOSTA VALTAOSAN MUODOSTAVAT YHTEISTYÖYRITYSTEN KANSSA TEHTÄVIEN SOPIMUSTEN TULOT.

